CP
SF
09
Paul di Filippo
FEMAVILLE 29
Felix Aderca
ORAȘUL CU INIMA DE FOC
Oliviu Crâznic
ÎNTRE KRIEGBOURG ȘI UTOPIA
Octavian Sava
DACĂ SAMSON N-AR FI ÎNTÂLNIT-O PE DALILA
Octavian Sava în dialog cu Alexandru Mironov
„SUNT UN OPTIMIST CARE, POATE NAIV,
PREVEDE LUMII UN VIITOR MAI LUMINOS“
colecția de povestiri
științifico-fantastice
ANTICIPAȚIA

8/2013/CPSF09/serie nouă

Paul di Filippo • FEMAVILLE 29 / 3

Felix Aderca • ORAȘUL CU INIMA DE FOC / 32

Oliviu Crâznic • ÎNTRE KRIEGBOURG ȘI UTOPIA (recenzie) / 42

Octavian Sava • DACĂ SAMSON N-AR FI ÎNTÂLNIT-O PE DALILA / 47

Octavian Sava în dialog cu Alexandru Mironov •
„SUNT UN OPTIMIST CARE, POATE NAIV, PREVEDE LUMII
UN VIITOR MAI LUMINOS" / 73

Coperta & design: Valentin NICOLAU / Imagine: Tudor POPA /
Tehnoredactor: Alexandru CSUKOR / Editor: Valentin NICOLAU

colecția de povestiri
științifico-fantastice
ANTICIPAȚIA
ISSN 1220-8620

FEMAVILLE 29

Paul di Filippo

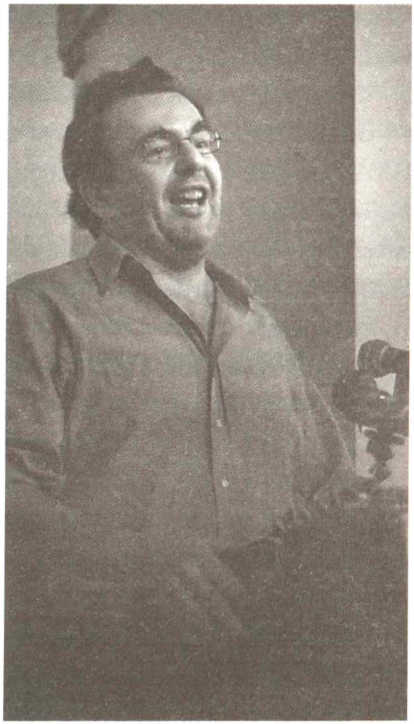

Paul de Filippo s-a născut în 1954 în Providence, Rhode Island, unde locuiește și acum. Autor prolific de proză scurtă, a publicat sute povestiri în periodicele de gen din America, fiind și un comentator asiduu al literaturii SF în *Asimov's Science Fiction*, *The Magazine of Fantasy and Science Fiction*, *Interzone* și alte reviste. Printre volumele sale cunoscute de povestiri se numără *The Steampunk Trilogy*, *Ribofunk*, *Fractal Paisleys*, *Lost Pages*, *Little Door* și *Shut-eye for the Timbroke*. De asemenea, este autor al mai multor romane care sfidează granițele dintre genuri, câteva dintre ele fiind *Ciphers*, *Joe's Liver*, *Fuzzy Dice*,

A Mouthful of Tongues sau *Spondilux*. A semnat și câteva romane împreună cu Michael Bishop, sub pseudonimul Philip Lawson.

A fost finalist al premiilor Hugo, Nebula, Philip K. Dick, World Fantasy și altele.

La Palma e un punctișor în Insulele Canare, unul care sigur nu pătrunsese nechemat în conștiința mea până într-o zi fatidică. Pe La Palma, cinci sute de miliarde de tone de rocă sub forma un platou instabil de coastă abia așteptau un bobârnac, pe care l-au primit când a erupt vulcanul Cumbre Vieja. Ca un baros înspăimântător al zeilor o bună porțiune a platoului s-a prăbușit în ocean.

Desprinderea fațadei insulei a reprezentat un eveniment de mai mică amploare decât se temuseră; a fost însă de o magnitudine mai mare decât era lumea pregătită.

Tsunamiul a gonit peste Atlantic.

Orașul meu primise un avertisment de doar douăsprezece ore. Haosul suprarealist al evacuării parțiale se poate compara doar cu cel mai înspăimântător coșmar sau film apocaliptic ce se poate imagina. Cu toate astea, eforturile autorităților, ale voluntarilor și ale bunilor samariteni au făcut ca sute de mii de oameni să scape cu viață.

Lăsând alte câteva sute de mii să înfrunte valul.

Singura lor salvare era să găsească cele mai înalte și rezistente clădiri și să se aștepte încordați acolo.

Când a venit valul, mă aflam la etajul al șaptelea aparținând unei companii de asigurări. Afișele de la recepție mă informau că sunt în mâini sigure. Aveam vedere la portul aflat la jumătate de milă depărtare.

Tsunamiul arăta ca un munte de lichid așezat pe o sanie de lansare a rachetelor.

Când a lovit, clădirea s-a cutremurat și a urlat ca un bou dintr-un abator, după ce a fost eutanasiat cu pistolul cu cuie. Toate ferestrele au sărit din cercevele și stropii de apă au ajuns chiar și la etajul meu.

Însă adevărata luptă pentru supraviețuire încă nu începuse.

Următoarele câteva zile au însemnat o agitație lipsită de somn, pentru a mă târî afară din ruine și a-i ajuta pe alții să reușească același lucru.

Însă nu toți s-au aflat de aceeași parte a baricadei. Jefuitorii au apărut din nămol ca o veche paradigmă biologică de generație nouă.

Prezența lor o impunea pe a mea în linia întâi.

Eram polițist.

Arestasem câțiva răufăcători fără a fi nevoie să recurg la prea multă forță. Însă apoi a urmat un schimb de focuri la un magazin de bijuterii, ale cărui vitrine erau drapate în mod neinspirat cu varec pus la uscat. În cele din urmă, le-am venit de hac făptașilor fără greutate. Însă confruntarea mi-a făcut stomacul nehrănit și creierul obosit hipersensibile la orice amenințare.

La câtva timp după aceea – tracasat de o succesiune de mese constând din batoane de ciocolată, scotocind la lumina reflectoarelor alimentate de generatoare care pufneau și deplasări nesfârșite prin mâlul murdar de pe străzi – am urcat cu greu spre etajele superioare ale unui complex de apartamente, căutând supraviețuitori. Am stins lanterna când am văzut o lumină venind de după un colț. Cineva a apărut între mine și sursa de lumină, o siluetă a unui bărbat înarmat cu un pistol. Am strigat: „Poliția! Aruncă arma!", apoi m-am ghemuit și am țâșnit spre pistolar. Silueta a făcut un pas înainte, fără să arunce arma, și am tras.

Băiatul avea doisprezece ani, iar arma lui era un pistol cu apă.

Mama lui îl urma la vreun metru, nu suficient de departe ca să evite a fi stropită de sângele fiului.

Mai târziu am aflat că niciunul nu știa o boabă englezește.

Un minut am ținut băiatul în brațe, apoi m-am trezit întins pe un pat îngust dintr-un spital de campanie. Trei zile se pierduseră pe undeva. Trei zile în care întreaga lume aflase de greșeala mea.

M-au externat în următoarea zi, chipurile destul de sănătos la trup și minte, chiar dacă mâna cu care trag, stânga, încă evidenția o tremurătură urâtă. Am încercat să mă prezint la comanda poliției, dar am aflat

că mă alesesem cu o scutire medicală temporară. Repercusiunile legale ale acțiunilor mele așteptau să pună capăt crizei.

Am încercat să devin voluntar civil încă o zi sau două printre ruine, dar nu o făceam cu tot sufletul. De aceea am acceptat oferta de evacuare în Femaville 29.

Prima săptămână de după dezastru a fost ca o stranie vacanță forțată. Ori, mai bine spus, atmosfera părea deseori o zi nesfârșită de ajun de an nou, portalul spre un mileniu încă nedefinit, în care toate hotărârile noastre frumoase aveau să se adeverească. După ce noi, victimele, am depășit șocul de a fi pierdut tot ce posedam, inclusiv identitatea comună de cetățeni ai unui mare oraș de Coasta de Est, eu și colegii mei refugiați am început să dovedim un optimism aproape maniacal în fața masivei ștergeri a trecutului.

Starea de entuziasm nu avea să dureze. Însă cât a ținut a fost ca și cum un imperativ secret din străfundurile sufletelor noastre – dorința de a fi despovărați de trecutul nefericit – ar fi fost îndeplinit prin decret cosmic, fără ca noi să mișcăm măcar un deget.

Ni se dăduse șansa de a o lua de la început, să ne refacem viețile și eram, cei mai mulți dintre noi, dornici să profităm de oferta de a ne remodela personal.

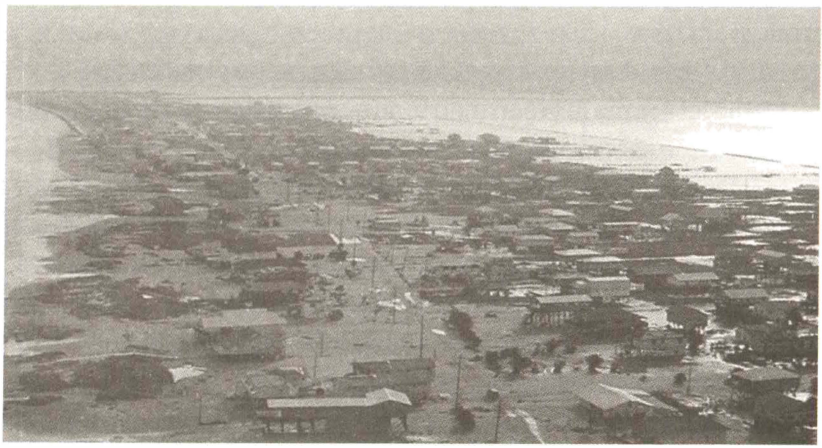

Toți cei care se aflau în tabăra înjghebată în pripă pentru o mie de persoane, bărbați, femei și copii, erau sănătoși. Cei cu suferințe serioase fuseseră transportați pe calea aerului pe teritoriul statului și națiunii. Familiile se reuniseră, mergând chiar până la animalele de companie. Corturile în care trăiam erau spațioase, ne protejau de intemperii și aveau energie electrică și posibilități de divertisment. Mesele erau consistente, deși gătite fără inspirație, servite prompt în trei schimburi, de trei ori pe zi, într-un pavilion comun.

Adevărat, grupurile sanitare și dușurile erau comune, iar lipsa de intimitate a iritat puțin chiar de la început. Nu era tocmai ispititor să te plimbi prin beznă ca să-ți faci nevoile, chiar dacă te prefăceai că ești în camping. Și iarna, cu rigorile ei mai provocatoare, pândea la doar câteva luni depărtare. Pe de altă parte, lenea forțată îi rodea pe unii, obișnuiți cu activitatea constantă. Lipsa școlarizării pentru zecile de copii din tabără îi îngrijora pe mulți părinți.

Însă, una peste alta, atmosfera din tabără, botezată cu o imaginație birocratică, nici mai mult, nici mai puțin decât Femaville numărul 29, a fost invadată de potențial chiar din prima săptămână.

Interviul meu cu autoritățile de recepție FEMA din primele zile de reamplasare s-a desfășurat în mod tipic.

Soarele sfârșitului de septembrie încălzise atât de tare cortul în care am dat interviul, încât pereții din pânză groasă fuseseră ridicați pentru a permite aerului curat să pătrundă, parfumat cu un miros slab, nu tocmai neplăcut, de vegetație marină în curs de descompunere. Chiar dacă Femaville 29 era departe, spre interiorul continentului – sau ceea ce obișnuia a fi uscatul înainte de tsunami – ravagiile dezastrului se găseau la doar câteva mile mai spre ocean.

Un moment mi-am imaginat pești exotici înotând pe străzi și prin tunelurile de metrou ale vechiului meu oraș, șerpuind printre mașini, canapele și cadavre. Imaginea m-a tulburat, de aceea am încercat să mă concentrez asupra prezentului mai plin de speranțe.

Cortul lung găzduia șiruri de scaune pliante așezate pereche, față în față. Lucrătorii FEMA, înarmați cu laptopuri, ocupau câte un scaun din

pereche, iar intervievatul stătea pe celălalt. Interogatoriul în masă, desfășurat aproape în șoaptă, și clănțănitul tastelor creau o rețea de sunete care se suprapunea zgomotelor din afara cortului: copii care făceau tărăboi, adulți care bârfeau, păsări care ciripeau. În afara cortului, în depărtare, refugiații stăteau la coadă pe câteva rânduri.

Funcționara din fața mea era o tânără și atrăgătoare femeie de origine africană, al cărei ecuson o prezenta drept Hannah Lawes. Din păcate, mi-a adus aminte de fosta mea soție, Calley, și era dură în aceleași privințe ca și Calley. M-am străduit să îmi reprim sentimentul imediat de respingere. Cum m-am așezat, Hannah Lawes și-a exprimat compasiunea obișnuită față de soarta mea tristă, o compătimire uzată până la dispariție după ce fusese repetată de sute de ori. Apoi a trecut la treabă.

– Numele?

– Parrish Hedges.

– Rude în zona de dezastru?

– Nu, doamnă.

– Ce slujbă ați avut în oraș?

Am simțit că fața îmi ia foc. Dar nu puteam decât să răspund sincer.

– Am fost polițist, doamnă.

Răspunsul a făcut-o să ia o pauză. În cele din urmă, a întrebat pe un ton acuzator.

– Atunci, n-ar trebui să fiți la datorie? Să ajutați la asigurarea securității în orașul ruinat?

Mâna stângă a început să-mi tremure puțin, dar m-am controlat, de aceea mi s-a părut că nu a observat.

– Am scutire medicală, doamnă.

Hannah Lawes s-a încruntat vag și a spus:

– Sper că nu vă supărați dacă îmi acordați un minut ca să am confirmarea, domnule Hedges.

Degetele ei subțiri și îngrijite au dansat pe tastatură, extrăgând datele mele din rețea. Cât mi-a citit dosarul, am examinat podeaua din placaj.

Când am ridicat privirea, au văzut pe fața ei o expresie disprețuitoare.

– Asta explică multe, domule Hedges.

– Putem continua, vă rog?

De parcă mi-ar fi fost posibil.

Hannah Lawes și-a reluat șuvoiul de vorbe prestabilite.

– Bine, să discutăm despre opțiunile pe care le aveți...

În următoarele minute mi-a prezentat diferitele programe și ajutoare și stimulente pe care guvernul și organizațiile caritabile private și ONG-urile le pregătiseră pentru victimele dezastrului. Într-un fel sau altul, nici una dintre oferte nu se potrivea cu visele și speranțele mele născute de catastrofa care înghițise totul. Toate presupuneau mutarea în altă parte a țării, să las în urmă haosul și ruinele Coastei de Est. Și încă nu eram pregătit, chiar dacă o asemenea hotărâre era inevitabilă.

Și, pe de altă parte, alegerea unui anumit drum ar fi însemnat renunțarea la toate celelalte. Ieșirea din imprecisa zonă intermediară de posibilități infinite m-ar fi blocat într-o nouă viață, care ar fi putut să fie mai bună decât cea dinainte, însă tot statică ar fi fost, cristalizată și înghețată.

– Trebuie să hotărăsc pe loc?

– Nu, sigur că nu.

M-am ridicat să plec, iar Hannah Lawes a adăugat:

– Vă dați seama, bineînțeles, că tabăra n-a fost gândită ca o reședință pe termen lung. E doar de tranziție și se va închide destul de curând.

– Da, sigur, am, spus eu. Nu facem decât să trecem prin ea. Am priceput.

Apoi am plecat, lăsând locul următoarei persoane care își aștepta rândul.

Corturile de la Femaville 29 erau dispuse de-a lungul a cinci alei din pământ bătătorit, fiecare lată cât un bulevard din orice oraș. Exprimând aceeași sinceritate ce caracteriza întreaga tabără, bulevardele erau numite A, B, C, D și E. După fiecare trei corturi apărea o stradă transversală care avea un număr. Corturile de pe un bulevard stăteau spate în spate cu cele de pe cel adiacent, astfel încât strada ținea cât două corturi. Terenul ales pentru Femaville 29 era plat și lipsit de copaci, acoperit cu iarbă și buruieni proaspăt tunse. Dincolo de granița satului nostru se întindeau un

soi de pădure, câmpuri presărate de tufișuri și mlaștini, după care urmau dealuri cu coaste domoale. Cel mai apropiat oraș adevărat era la circa zece mile și, cum nu exista niciun mijloc de transport regulat, acolo nu se putea ajunge decât pe jos.

Cum mergeam pe Bulevardul D către cortul meu (D-30), am întâlnit zeci de refugiați ca mine, care terminaseră cu procesul de încadrare. Trecuseră doar două zile de când mai toți fuseserăm aduși acolo cu autobuze școlare rechiziționate. Oamenii – oricum, adulții – încă schimbau păreri și istorii – palpitante, oribile sau plicticoase – despre felul în care scăpaseră de tsunami sau cum se descurcaseră după aceea.

Nu aveam niciun chef să-mi repet povestea, de aceea nu am participat la asemenea discuții.

În ceea ce privește copiii, cei mai mulți păreau să fi lăsat cu ușurință în urmă toate traumele la care probabil că fuseseră martori. Delectându-se cu libertatea recent câștigată față de rutina plicticoasă, goneau în grupuri zgomotoase de-a lungul bulevardelor.

Deja uscată din cauza anotimpului înaintat, iarba de pe bulevard se transforma în brazde prăfoase. Vechi doar de câteva zile, simțeam eu, acel sat temporar începea să își piardă prospețimea și aerul de noutate.

În razele soarelui neobișnuit de cald pentru acea perioadă a anului am început să transpir. Mi-ar fi prins bine o bere rece. Însă regulamentul din Femaville nu permitea consumul de alcool.

Am ajuns la cortul meu și am intrat.

Colegul de cort, ales aleatoriu, stătea întins pe pat. Având în vedere cât de mult se zguduise și întorsese pe dos viața cartierelor din oraș, era uimitor că îl cunoscusem pe individ încă înainte de asta. Încă nu întâlnisem niciun cunoscut în tabără. Iar dintre vechii mei prieteni, cunoștințe sau colaboratori, Ethan Duplessix ar fi fost ultimul pe care aș fi dorit să-l revăd.

Era neghiob, gras, iritabil, cu numeroase antecedente de furturi mărunte, înșelătorie și alte infracțiuni mai grave. Obiceiurile lui personale în ceea ce privea ținuta erau atât de atroce, încât el traversase dezastrul mai mult sau mai puțin în aceeași stare în care acesta îl surprin-

sese, spre deosebire de supraviețuitorii care de la o situație decentă decăzuseră, ajungând neobișnuit de murdari și puturoși.

Drumurile noastre se intersectaseră deseori și îl încarcerasem de atâtea ori, încât pierdusem și numărul. (Uimitor, când lovise tsunamiul, el nu era acuzat de nimic grav.) Însă noile circumstanțe ale vieților noastre, inclusiv faptul că Ethan știa cum mă „retrăsesem" din poliție, ne punea acum într-o altă situație.

– Salut, Hedges, cum a mers? Ți-au găsit altă slujbă? Poate agent de securitate la vreo grădiniță, nu?

Nu m-am deranjat să-i răspund, ci doar m-am lăsat pe patul îngust. Ethan a chicotit răutăcios o vreme la propria glumă nesărată, dar, cum nu i-am dat nicio replică, a tăcut în cele din urmă, apoi și-a îndreptat atenția spre un exemplar rufos din *Maxim*.

Am închis ochii și am moțăit un timp, până când mi s-a făcut foame. M-am ridicat și am plecat spre sala de mese.

În ziua aceea aveau hamburgeri și cartofi prăjiți a treia oară la rând. Se părea că firma Mickey Dee's pusese stăpânire pe contractul de aprovizionare cu hrană a taberei. Mi-am luat porția și m-am așezat la o masă liberă. Cu capul plecat, când eram deja la jumătatea mesei, am simțit pe cineva stând în picioare alături de mine.

Părul negru și des al femeii cobora până pe umeri. Fața ei amintea de o camee prin finețea ca de alabastru.

– Te superi dacă mă așez și eu? a spus ea.

– Sigur. Adică, ia loc, te rog.

Mișcările simpleale picioarelor ei când a pășit peste bancă și și-a așezat fundul mi-au stârnit emoții pe care le știam absente de când Calley mă părăsise pe nepusă masă.

– Nia Horsley. Locuiam în Garden Parkway.

– Frumos cartier!

Nia a pufnit, scoțând un sunet surprinzător de plăcut.

– Da, cândva.

– Nu am ajuns pe acolo de multe ori. Am lucrat în East Grove. Am avut un apartament pe Oakeshott.

– Și ce nume era scris lângă sonerie?

– A, iartă-mă. Parrish Hedges.

– Încântată să te cunosc, Parrish!

Am dat mâna. A ei era mică, dar puternică, și a rămas cuprinsă între degetele mele ca o perlă. În următoarele două ore, timp în care alte două ture de meseni au venit și plecat, am stat de vorbă, ne-am povestit pe scurt viețile, până în ziua dezastrului și sosirea noastră al Femaville 29. Probabil că relatările au fost cenzurate pentru a prezenta mai mult interes, însă am simțit intuitiv că amândoi fuseserăm totuși sinceri. Când, într-un târziu, lucrătorii sălii de mese ne-au invitat să plecăm ca să curețe pentru masa de seară, am avut senzația că o cunosc pe Nia de două zile, două luni, doi ani...

Probabil că ea a trăit același sentiment. Când mergeam pe Bulevardul B, m-a apucat de mână.

– Încă nu am colegă de cort.

– Da?

– Suntem doar eu și fiica mea. Am avut noroc la repartizare, cred.

– Îmi plac copiii. N-am, dar îmi plac.

– O cheamă Izzy. Prescurtare de la Izabel. O vei cunoaște. Dar poate că nu imediat.

– Și-a făcut o mulțime de prietene. Stau pe afară toată ziua, se joacă la marginea taberei. Un joc nou și ciudat pe care l-au inventat ei.

– Am putea merge să vedem ce face și să o salutăm.

M-a strâns de mână.

– Poate nu chiar în clipa asta.

Am ajuns să o cunosc pe Izzy în ziua de după ce eu și Nia am făcut dragoste. Cred că aș fi putut rămâne până când Izzy a venit pentru masa de seară, dar intimitatea cu Nia, după o perioadă atât de lungă de izolare personală, m-a făcut să mă simt puțin dezorientat și presat. De aceea am găsit o scuză politicoasă ca să plec, pe care ea a acceptat-o cu amabilitate și am stabilit să le întâlnesc pe amândouă a doua zi, la micul dejun.

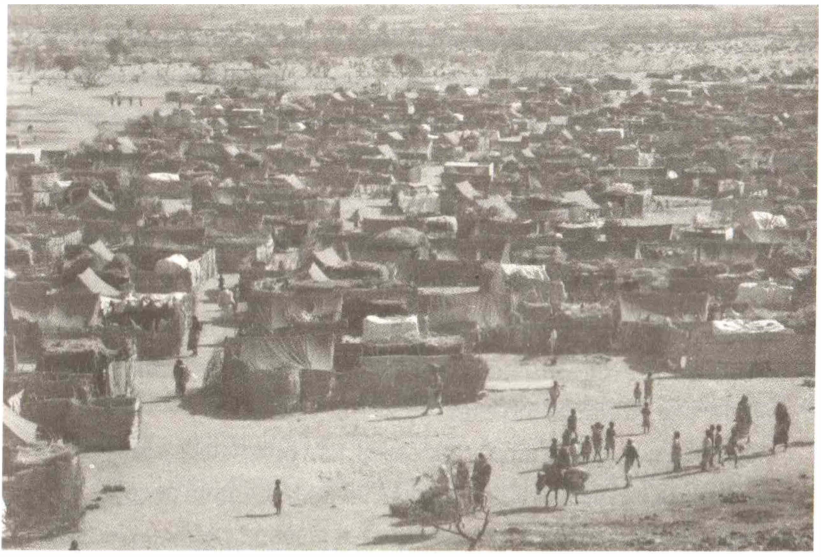

Izzy a năvălit în sala de mese înaintea mamei ei. Avea șapte sau opt ani, picioare lungi și păr blond, spre deosebire de Nia, care era palidă și avea părul des și negru ca pana corbului, dar semănând cu ea la trăsături și la pometii înalți. Am bănuit că tatăl fusese un lungan cu părul blond.

Nu știu cum, dar fetița m-a descoperit imediat în sala plină de lume și a alergat spre locul în care eram, oprindu-se cu o precipitare alarmantă.

– Tu ești domnul Hedges! m-a informat ea pe mine și nu numai.

– Da, eu sunt. Iar tu ești Izzy.

Eram pregătit să îi strâng mâna oficial, ca între adulți. Însă ea a exclamat:

– Tu ai făcut-o pe mama numai zâmbet!

Și apoi s-a aruncat spre mine, astfel că am îmbrățișat-o stângaci.

M-am uitat la Nia, care zâmbea.

– Așa e de obicei? am întrebat.

– Exact. Când e foarte emoționată...

– De-acum o să port un costum matlasat pe care îl foloseam la antrenamentele echipei de K-9.

Expresia lui Nia s-a schimbat, a devenit serioasă și înțelegătoare, și mi-am dat seama imediat de ce va urma. M-am făcut mic pe dinăuntru, chiar dacă nu se vedea. S-a așezat alături de mine, apoi și-a lăsat o mână pe brațul meu.

– Parrish, recunosc că am căutat puțin pe net la cortul online, după ce ne-am despărțit ieri. Știu și de ce nu mai ești polițist. Și aș vrea să-ți spun că...

Înainte să încheie, Izzy a apărut ca din senin, aducând o tavă cu două boluri în care movilițe multicolore înotau în lapte cu ciocolată și, agilă ca o anghilă, s-a strecurat între noi.

– Aproape că au terminat mâncarea! Mai bine v-ați grăbi!

Cu un cuțit de plastic, Izzy a început să taie o banană decojită, făcând felii mici și subțiri cât biscuiții, pe care i-a lăsat să cadă cu pleoscăituri alarmante în bolurile ei.

M-am ridicat recunoscător.

– Aduc eu ceva, Nia. Ouă, șuncă și pâine prăjită e bine?

Ea mi-a aruncat o privire prin care voia să-mi spună că discuția dintre noi putea să mai aștepte.

– Sigur.

Cât am mâncat, eu și Nia am ascultat mai tot timpul flecăreala lui Izzy.

– ...și atunci Vonique spune așa: „Dar, din câte îmi aduc aminte, turnurile erau aproape de port, nu aproape de grădina zoologică." Și Eddie spune: „Nuu, erau exact lângă locul unde începea parcul." Și nu s-au înțeles și erau cât pe ce să se încaiere, până când mi-am dat seama că vorbeau de două locuri diferite. Vonique se referea la Turnurile Spiriduș, iar Eddie la Turnul de Os! De aceea i-am lămurit eu, iar acum harta Djamalei este aproape pe jumătate terminată.

– Minunat, scumpo!

– E o aptitudine lăudabilă să fie un asemenea mediator.

Izzy și-a înclinat capul într-o parte și m-a privit cu ochi critici.

– Dar așa am fost mereu.

În următoarea clipă s-a ridicat și a sărutat-o pe mama ei, după care a ieșit din sală stârnind norișori de praf în goana ei spre locul în care am văzut alți copii care păreau să o aștepte.

Eu și Nia ne-am petrecut dimineața umblând fără țintă prin tabără, vorbind despre tot ce ne-a venit în minte, cu excepția dizgrației mele recente și, în același timp vechi. Cam o oră am urmărit un meci improvizat de fotbal, în care jucătorii își risipeau energia acumulată, pe care înainte de dezastru ar fi folosit-o la slujbă și acasă, apoi, în jur de ora trei, am ajuns din nou la cortul ei.

Ziua era la fel de caldă ca și cea precedentă, așa că am asudat destul. Nia a adormit imediat după aceea, dar eu nu am putut.

Trecuseră unsprezece zile de la tsunami și la altceva nu reușeam să visez.

Ethan începuse să mă calce pe nervi. Mă văzuse umblând cu Nia și Izzy și s-a folosit de ce aflase ca să mă sâcâie.

– Ce se întâmplă cu tine și cu fetița, Hedges? Te gândești să rămâi în formă și ai nevoie de vreo țintă nouă?

M-am ridicat tremurând peste patul lui înainte de a-mi fi dat seama că făcusem vreo mișcare. Aveam pumnii strânși pe lângă șolduri, gata să lovesc. Dar atât eu, cât și Ethan știam că nu o voi face.

Pedeapsa pentru încăierări în oricare dintre taberele Femaville era expulzarea imediată și tăierea oricărui ajutor guvernamental. Acum, când o găsisem pe Nia, nu puteam risca să o pierd. Chiar dacă reușeam să păstrez legătura cu ea după despărțire, cine putea spune dacă mediul mereu schimbător de după dezastru nu va conspira pentru ca eu să fiu înlocuit de un altul?

De aceea am ieșit și m-am dus să o caut pe Hannah Lawes.

Într-un complex de corturi erau găzduiți funcționari. Lawes stătea la o masă pliantă cu omniprezentul laptop. Conectat la o imprimantă, computerul emitea bilete de călătorie imprimate cu antetul oficial de autenticitate.

– Domnul Hedges! Cu ce vă pot ajuta? V-ați hotărât să acceptați vreuna dintre ofertele de găzduire? Există o comunitate agricolă în Nebraska...

Am clătinat din cap a refuz. Încercarea de a mă vedea trimis în prerie era atât de amețitoare, încât aproape că uitasem de ce mă dusesem la ea.

Hannah Lawes a părut dezamăgită, dar realistă privind șansele ca eu să fi acceptat.

– Nu pot spune că mă surprinde. Nu mulți oameni se grăbesc să accepte ce le ofer. Până acum am găsit doar trei persoane dispuse să te primească. Și nu-mi închipui motivele. Sunt toate gazde generoase, înțelegătoare.

– Da, sigur. Tocmai asta e problema.

– Adică?

– Nimeni nu vrea „înțelegere" după ce a trecut printr-o situație ca a mea. Toți dorim să renaștem ca niște fenicși, nu ca niște cai de povară. Asta e tot ce ar justifica suferințele noastre.

Hannah Lawes n-a spus nimic un moment și doar foșnetul slab al imprimantei a conturat cu delicatețe momentul de tăcere dintre noi. Apoi, când a vorbit, glasul ei a rămas perfect neutru.

– Ai putea muri aici înainte de a-ți împlini visul acela, domnule Hedges. Ei, cum să te ajut, dacă nu printr-o reamplasare permanentă?

– Dacă pot să schimb locul de cazare cu consimțământul tuturor celor în cauză, există vreo prevedere care să-mi interzică să schimb cortul?

– Nu, nicidecum.

– Bine. O să revin.

Am căutat-o pe Nia și am găsit-o folosind un aparat de exerciții fizice donat de sala locală de gimnastică. Ea a sărit de pe el și m-a îmbrățișat.

– Trebuie să am grijă de corpul meu. Nu sunt obișnuită să tândălesc.

Nia fusese chelneriță și lucrase opt sau chiar mai multe ore pe zi. Obiceiurile mele, cel puțin de când mă părăsise Calley, însemnaseră mai mult stat în fața televizorului decât ascensiuni montane, iar lenevela din viața de tabără atârna mai ușor asupra mea.

Ne-am îmbrățișat și i-am simțit trupul transpirat în brațe, apoi i-am explicat ce problemă am.

– Îmi dau seama că nu ne cunoaștem de prea multă vreme, dar nu crezi că...?

– Aș vrea să te muți cu Izzy și cu mine, Parrish. Tsunamiul ne-a învățat un lucru: viața e prea scurtă ca să tot amâni. Și m-aș simți mai în siguranță.

– Te supără cineva, nu?

– Nu, dar aici, la țară, sunt prea multe zgomote ciudate. Ori de câte ori scârțâie vreo creangă mă tem că e cineva care urcă treptele spre cortul meu.

Drept mulțumire fără cuvinte, am îmbrățișat-o și mai strâns.

Ne-am întors amândoi la Lawes și am stabilit schimbarea locului de cazare.

Când m-am dus să-mi strâng lucrurile, Ethan a rânjit.

– Știam eu că o să fugi, Hedges. Fără insignă, nu ești nimic.

Când am plecat m-am întrebat ce aș fi fost și cu insignă.

Firește că, locuind cu Nia și Izzy, am ajuns să știu bine ce face fata.

Și așa am aflat de Djamala.

Spre sfârșitul celei de-a doua săptămâni în Femaville 29, atmosfera începuse să se schimbe în rău. Falsa exuberanță născută din faptul că supraviețuiserăm, când atât de mulți oameni muriseră – și sentimentul de noi orizonturi deschise care o însoțea – se risipisea. În locul emoțiilor se instalaseră haosul, nervozitatea, furia și o mulțime de alte stări rele. Granițele imutabile, neschimbate, ale lagărului fără gard au căpătat proporțiile unui lagăr de prizonieri de război. Hrana, practic neschimbată calitativ sau cantitativ, era primită cu dezgust, pur și simplu pentru că noi nu aveam niciun control asupra felului în care era pregătită. Latrinele comune au căpătat o duhoare pe care nu o puteau alunga nici varul și nici alte substanțe, indiferent ce cantități s-ar fi folosit.

Conversațiile firești și bârfa nu mai atrăgeau pe nimeni, fiind înlocuite de controverse referitoare la chestiuni fără importanță. Sportul a

făcut loc încet unor jocuri de noroc, practicate cu zaruri improvizate sau cu vreo pereche uzată de cărți, în care mizele se măsurau în sex, îmbrăcăminte sau deserturi cedate.

Una sau două bătăi s-au încheiat cu expulzările promise și, potoliți, dar morocănoși, posibilii combatanți se mulțumeau cu îmbrânceli și jigniri.

Câțiva refugiați, dornici de stimulente și un sentiment de normalitate, au bătut drumul lung până în oraș – dar s-au trezit întorși grație amabilității poliției locale, care i-a dus înapoi cu mașina.

Birocrații care conduceau tabăra – Hannah Lawes și semenii ei – nu au rămas imuni la schimbarea atmosferei din Femaville 29. Deși fuseseră modele de optimism și eficiență plină de solicitudine, au început să dea răspunsuri seci, monosilabice.

– Nu știu ce altceva am putea face, mi-a spus Hannah Lawes. Dacă eforturile noastre cele mai sincere de a-i reintegra pe toți cei de aici ca membri productivi și funcționali ai societății nu sunt apreciate, atunci...

Nu a mai adus vorba de consecințe, mulțumindu-se să clatine amărâtă din cap față de ingratitudinea și lenea noastră.

Singura excepție de la starea de disconfort o creau copiii.

Dintre cei o mie de persoane din Femaville 29, aproximativ două sute erau copii mai mici de doisprezece ani. Deși numărul lor părea câteodată mai mare, pentru că alergau pe străzile și bulevardele taberei în grupuri foarte zgomotoase. Aparent neatinși de neliniștea și nemulțumirea însoțitorilor sau a părinților, copiii continuau să se bucure de interludiul acela idilic. Școala, pauzele, lecțiile de pian – toate, lăsate de izbeliște în schimbul unei existențe precedente ca vânători-culegători ai secolului XXI.

Când nu participau la jocurile tradiționale ale copilăriei, se strângeau la marginea taberei, având o cu totul altă ocupație.

Acolo, am descoperit în scurtă vreme, construiau un nou oraș, care să îl înlocuiască pe cel pierdut.

Ori, probabil, înălțau unul care exista deja.

Iar Izzy Horsley, am aflat curând (fără să fiu prea surprins), era una dintre primele inițiatoare ale acelei încercări juvenile și joviale.

Având drept unelte numai picioarele și mâinile, copiii curățaseră de vegetație un teren aproape la fel de întins ca un teren de fotbal, lăsând în loc o canava prăfoasă, pe care să construiască reprezentarea proprie a unui oraș imaginar.

După trei săptămâni de muncă, modelul, deopotrivă hartă și machetă, căpătase dimensiuni impresionante, în ciuda materialelor rudimentare folosite.

Am ajuns prima oară la șantier într-o după-amiază, când mă săturasem să îi țin companie Niei în cortul pentru pregătire fizică. Îngrijorarea ei legată de asigurarea unui viitor pentru ea și cei dragi se manifestase prin obsesia de a rămâne în formă, chestie cu care nu eram de acord nici în ruptul capului. Cum mintea-mi cutreiera fără țintă, m-a apucat pe neașteptate curiozitatea de a afla unde petrece Izzy atât de mult timp, astfel că am plecat să fac cercetări.

După ce am trecut de ultimele corturi, am ajuns la ceea ce ar fi putut fi un șantier de construcții reimaginat pentru copiii distribuiți în filmul *Sesame Street*.

Copiii adunau de zor mormane de pietre și rămurele, dar și frunze. Pietrele erau excavate din imediata vecinătate, fiind scoase la lumină

încă umede și încărcate de mâl, în vreme ce bețele și frunzele erau aduse dintr-un crâng aflat în apropiere de o caravană lungă și nu mereu ordonată.

Copiii mai mari aveau două sarcini diferite. Una presupunea folosirea de bețe ascuțite la vârf pentru a trasa linii pe pământ: acestea reprezentau neîndoielnic străzi, caracteristici naturale și contururi ale clădirilor. Cel de-al doilea grup de lucrători elabora contururi din materialele organice aflate în mormane. Harta era plată în cea mai mare parte, însă din când în când, apărea și câte o structură mai ridicată cu câțiva centimetri, închipuind un cort indian sau un tumul.

Izzy făcea parte din acea elită.

Adâncită într-o discuție cu o fată de culoare care avea părul făcut codițe și lipit de cap și un băiat alb, plinuț, care purta niște ochelari pătați, Izzy nu a reușit să depisteze apropierea mea, astfel că am putut să trag cu urechea la discuția lor. În acele momente Izzy avea cuvântul.

– Sala Sprankle trebuie să țină cât două intersecții, nu doar cât una! Hai, nu uitați! Nu țineți minte când am mers acolo la un concert, iar după aceea am vrut să ocolim ca să ajungem la ușile din spate, pe unde ieșeau muzicienii, și cât ne-a trebuit ca să ajungem acolo?

Fetița de culoare s-a încruntat, apoi a zis:

– Da, ai dreptate, a trebuit să mergem o veșnicie. Dar dacă Sala Sprankle ține de la Cleverly Street tocmai până la Aleea Khush, atunci, cum mai merge Bulevardul Pinemarten fără întrerupere?

Băiatul plinuț a început să vorbească foarte convingător.

– Păi, avem Tunelul Redondo. Trece pe sub Sala Sprankle.

Izzy și fetița de culoare au zâmbit ușurate.

– Păi, sigur! Țin minte când a fost construit.

Cred că în clipa aceea am făcut vreun zgomot, deoarece copiii m-au observat în sfârșit. Izzy s-a grăbit să se apropie de mine și m-a îmbrățișat repede.

– Hei, Parrish! Ce cauți aici?

– Am venit să văd cu ce vă ocupați. Ce se petrece aici?

Glasul ei nu a exprimat jena tipică adulților, nici îndoială, ironie sau respingere blazată a unui proiect temporar care însemna o pierdere de timp.

– Construim un oraș Djamala! Va fi un loc minunat.

Fata de culoare a dat din cap aprobator, cu un aer solemn. Mi-am amintit numele Vonique din discuția lor de mai devreme, iar numele mi s-a părut indisolubil legat de acea copilă.

– Păi, a spus Vonique, *va fi* minunat când îl vom termina. Acum e doar o *amestecătură*.

– Orașul ăsta, Djamala? Cum se poate? Cine l-a inventat?

– Nu e *inventat*, a exclamat Izzy. A fost mereu aici. Doar că nu ne-am amintit de el decât atunci când a venit valul.

– Exact, domnule. Tsunamiul l-a făcut să se ridice, a completat băiatul (parcă Eddie).

– Să se înalțe din ape, ca Atlantida? Un nou continent?

Eddie și-a împins ochelarii mai sus pe nas.

– Nu din ocean. Din mintea noastră.

Cred că expresia de pe fața mea mi-a trădat neîncrederea. Izzy m-a apucat de o mână cu ambele mâini.

– Parrish, te rog! E foarte important pentru toți. Trebuie să crezi în Djamala. Serios!

– Nu știu dacă *pot* crede la fel ca voi. Dar dacă promit să nu-mi mai arăt *neîncrederea?* Va fi suficient de bine?

Vonique a pufnit cu un aer pe jumătate disprețuitor.

– Hm! Cred că mai mult nu vom obține de la nimeni decât după ce arătăm ceva ce nu poate fi ignorat.

Izzy a ridicat ochii spre mine cu un aer implorator.

– Parrish, sper că n-o să ne dezamăgești!

Ce puteam răspunde?

– Nu, sigur că nu. Dacă pot să mă uit și să învăț, poate voi începe să înțeleg.

Izzy, Vonique și Eddie au trebuit să se mai consulte cu alți arhitecți pitici, după care mi-au acordat statutul de observator, dar în cele din urmă mi-au făcut onoarea.

Astfel, în următoarele câteva zile mi-am petrecut mai tot timpul cu copiii care construiau metropola imaginară.

La început am avut convingerea că întregul proces era doar o strategie peste măsură de complicată pentru a face față dezastrului care le dăduse viețile peste cap.

Dar la sfârșitul săptămânii nu mai eram la fel de sigur.

Câtă vreme nu-i încurcam, mi s-a îngăduit să mă aventurez pe străzile conturate la scara machetelor de trenulețe electrice, mi s-a oferit o prezentare a caracteristicilor și a istoriei făcută de orice tânăr constructor care nu era prea ocupat în acele momente. Istoria întemeierii Djamalei, istoria sa și existența lui din prezent mi s-au părut remarcabil de coerente și convingătoare atunci, deși nu am acordat prea mare atenție informațiilor primite, deși așa s-ar fi cuvenit. Am gândit apoi că puștii recurgeau la mii de frânturi și imagini împrumutate din emisiuni de televiziune, filme și jocuri video. Acum abia dacă-mi pot aminti câteva detalii frapante. Cripta celor o mie de martiri, Tramvaiul aerian Bluepoint, Parcul Penton, Balta Wilkelreed, Festivalul de la jumătatea iernii, Clubul Calmarilor – aceste nume proprii, rostite cu vocile pure și cântate ale lui Izzy și ale camarazilor ei sunt ce mi-a rămas în minte.

Am regretat că nu pot avea o perspectivă aeriană a planului arhitectonic al Djamalei. Mi se părea extraordinar de rafinat și echilibrat pentru ceva planificat exclusiv dintr-o perspectivă de la nivelul solului. La fel ca desenele sud-americane de la Nazca, aliniamentele sale complexe păreau să reclame o vedere superioară dintr-un punct de observație privilegiat, imposibil, care depășește capacitatea unui muritor.

După ce am observat copiii o săptămână – o săptămână în care o ușoară ploaie de seară s-a soldat cu daune mari în Djamala, daune pe care s-au apucat să le repare cu hărnicie, într-o atmosferă destinsă – m-a copleșit o stranie halucinație.

Lumina soarelui de după-amiază târzie cădea pieziș peste harta Djamalei, în timp ce micuții începeau să se aranjeze pentru a se întoarce în tabără. Stând pe un scaun pliant de împrumut, urmărind siluetele

mici, prăfuite în aur și mișcându-se pe poteci excentrice, mintea mea a început să plutească prin zone lipsite de cuvinte. Povara propriul corp părea să se disipeze.

În clipa aceea orașul Djamala a început să capete o realitate difuză, iar clădirile translucide se ridicau spre cer. Minarete neclare, stadioane, piloni...

Speriat până în străfundul ființei, am sărit, iar inima îmi bătea să-mi sară din piept.

Amintirea holului parțial iluminat, îmbâcsit, plin de moloz, și umbra unui pistolar m-a străpuns.

Djamala a dispărut, iar eu m-am simțit ușurat.

Într-o zi de joi, un ditai șirul de autobuze rechiziționate de guvern și-a făcut apariția la marginea Femaville 29, de cealaltă parte a Djamalei, în partea opusă taberei, rămânând ca niște elefanți goi, cu ochi gălbui, și mi-am dat seama că sfârșitul era iminent. Însă cât va mai dura până când aveam să fiu trimis într-un loc permanent, pe care nu noi îl alesesem? M-am dus să stau de vorbă cu Hannah Lawes.

Am dat de ea în bucătăria taberei. Făcea inventarul lăzilor cu conserve.

– Domnișoara Lawes, putem vorbi?

În colțurile buzelor i-a apărut o umbră de zâmbet rigid.

– Domnule Hedges, nu cumva ați avut brusc o revelație despre propriul viitor?

– Da, într-un fel. Autobuzele acelea...

– Nu vor fi folosite imediat. FEMA crede în mobilizarea în avans a resurselor.

– Și atunci...

– Cine știe? Vă asigur că nu eu iau asemenea hotărâri. Dar voi transmite orice ordine nou-venite imediat ce mi se va îngădui.

Nemulțumit, am lăsat-o să bifeze porumb cu frișcă și mazăre verde în fișele ei.

Bineînțeles, toată lumea din tabără văzuse autobuzele și speculațiile despre soarta Femaville 29 s-au dezlănțuit. Aveam să fim dispersați spre

locuințe publice în diferite orașe-gazdă? Tabăra avea să se combine cu altele, într-o concentrare mai cuprinzătoare de refugiați pentru a se face economii? Poate aveam să fim puși la muncă pentru a reface orașul nostru înecat și rănit de moarte. Orice posibilitate părea la fel de plauzibilă.

Mă așteptam ca neliniștea Niei să fie amplificată de amenințarea că va dispărea scurta noastră perioadă de activitate, adică insula aceea de viață improvizată de familie pe care o creasem. În schimb, ea m-a luat prin surprindere, exprimând încredere deplină în viitor.

– Nu mă îngrijorează ce va urma, Parrish. Acum suntem împreună și avem un acoperiș deasupra capului, e tot ce contează. Pe de altă parte, în ultima vreme am o senzație plăcută privind spre viitor.

– Și pe ce te bazezi?

Ridicând din umeri, Nia a zâmbit.

– Cine știe?

Cu toate acestea, copiii, între care și Izzy, nu s-au arătat la fel de optimiști ca Nia. Sosirea autobuzelor îi îmboldise la o activitate și mai intensă. Nu și-au mai împărțit ziua în perioadele de joacă obișnuită și de construcție a orașului viselor lor. Acum lucrau la înălțarea lui tot timpul.

Caravanele ca de furnici ale cărăușilor aduceau cantități tot mai mari de bețe și frunze, practic, exfoliind crângul. Lucrătorii culegători de pietre își rupeau unghiile scormonind, dar nu se plângeau. Desenatorii de linii trasau schițe pe parcelele goale din noile cartiere cu hotărârea celor mai rapace dezvoltatori suburbani. Echipa de ornamentare făcea acoperișuri și punea mozaicuri cu o îndârjire furioasă. Iar membrii echipei de elită care supravegheau întreaga activitate se istoveau ca strategii militari care se pregătesc de o invazie.

– Ce construim astăzi?

– Docurile de la Kannuckaden.

– Dar încă nu am făcut Fluviul Mocambo!

– Atunci, faceți întâi fluviul. Dar trebuie să completăm Marele Lanț de Nord-est până mâine.

– Și cu Defileul Gopher ce facem?

– Ăsta va fi următorul.

După ce mă împrietenisem cu niște ajutoare de la bucătărie, aveam acces la cartoane suplimentare de delicatese ambalate. Am început să le aduc gustări copiilor harnici, iar ei au lăsat impresia că îi apreciază gestul. Deși, sincer, la fel ca în cazul oricărui adult, îmi acordau destul de puțină atenție, fiindcă erau adânciți în visul lor, trudind cu ochi pierduți sau cu o mare ardoare.

Bineînțeles că activitatea intensă a atras atenția adulților. Mulți părinți până atunci nepăsători față de preocupările odraslelor parcă au văzut, în cele din urmă, cu ce se ocupă micuții lor. S-a ajuns la concluzia comună că o astfel de purtare, deși puțin ciudată, era îndeajuns de inofensivă, ba chiar benefică, în măsura în care îi ferea pe copii de plictiseală și de sâcâielile părinților. După câteva zile de vizite intermitente din partea părinților, șantierul nu a mai beneficiat de prezența adulților.

Excepția de la regulă a fost Ethan Duplessix.

La început am crezut că dădea târcoale pe lângă Djamala doar pentru că mă văzuse pe mine acolo. Ranchiunos din pricina felului în care scăpasem de tachinările lui, căuta altă cale de atac, savurând neajutorarea vechiul său dușman.

Însă eu am continuat să îl ignor pe trântorul gras și, cum nu i-am dat satisfacție, de frustrare, s-a concentrat, firește, asupra activității copiilor. Cum nu eram în situația de a fi gardianul legal al niciunuia, decât al lui Izzy,

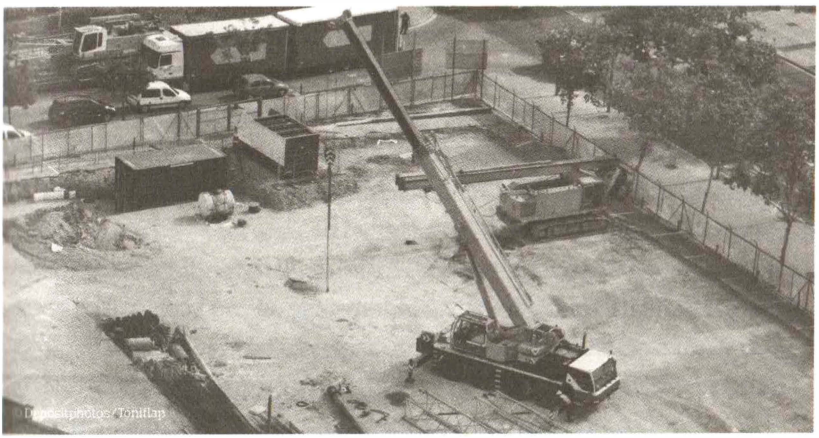

asta forțând înțelesul termenului, nu i-am putut împiedica pe micuți să stea de vorbă cu el.

La început i-au răspuns respectuos și complet la întrebări și am observat un interes crescând în creierul lui egoist, când răsucea lucrurile pe toate părțile, căutând un oarecare avantaj pentru sine. Dar apoi copiii s-au săturat de privirea lui tâmpă și l-au ocolit.

– Avem prea mult de lucru. Trebuie să pleci.

– Te rog, domnule Duplessix, lăsați-ne să lucrăm.

Am observat cum expresia de pe fața lui Ethan trece de la curiozitate avidă la furie. De fapt, chiar i-a amenințat pe copii.

– Ai dracului copii! Trebuie să împărțiți cu alții ce faceți aici. Altfel, cineva vă va lua ce aveți.

Am rămas surprins de fervoarea interesului lui Ethan față de Djamala. Probabil ceva din acel proiect de vis îi atinsese cu adevărat o parte bună, imaginativă a sufletului. Însă, oricum ar fi stat lucrurile, amenințările lui mi-au oferit o scuză să îl izgonesc.

– Nu mă poți ține departe, Hedges! O să mă întorc.

Izzy stătea alături de mine, urmărindu-l pe Ethan îndepărtându-se.

– Nu-ți face griji din pricina lui, i-am spus eu.

– Nu-mi fac, Parrish. Djamala se poate apăra singur.

Dormeam în același cort cu Nia și Izzy, așa că a trebuit să agățăm o pătură la mijloc, pentru a ne oferi atât nouă, adulților, cât și lui Izzy, o oarecare intimitate. În partea noastră, eu și Nia lipisem două paturi înguste alături și le legaserăm ca să închipuim un pat dublu. Însă, chiar și cu o pătură pusă în două peste bara de lemn din mijlocul patului înjghebat, tot mă trezeam de câteva ori pe noapte când, instinctiv, încercam să mă lipesc de Nia și mă izbeam de obstacolul ăla tare. Mai scundă, Nia dormea bine în partea ei de pat.

În noaptea de după incidentul cu Ethan m-am trezit ca de obicei în primele ore ale dimineții. Ceva mă îndemnase să mă scol. Am coborât din pat și am trecut dincolo de pătură ca să văd ce făcea Izzy.

Patul ei era gol, doar pături care formau amprenta vagă a siluetei ei mici.

Eram pe punctul de a declanșa o alarmă generală, când ea, doar în pijama și adidași uzi de rouă, s-a strecurat în cort.

Prezența mea a făcut-o să tresară, dar și-a revenit repede și mi-a zâmbit fără să se simtă vinovată.

– Ai fost la baie? am întrebat-o șoptit.

Izzy nu mințea niciodată.

– Nu. Am fost la Djamala. Acum e în siguranță. Azi am terminat Grota de Fier. Exact la țanc.

– Bine. Acum, înapoi la culcare.

Ethan nu scăpase nicio masă toată viața lui. Însă în dimineața de după inspecția nocturnă a lui Izzy la Djamala, nu a mai apărut la niciuna dintre cele trei serii de dejun. La fel și la prânz. Când nu a apărut nici la cină, m-am dus la cortul D-30.

Puținele lui obiecte personale erau acolo, însă el nu. I-am anunțat lui Hannah Lawes absența lui.

– Vă rog să nu vă agitați fără rost, domnule Hedges. Sunt convinsă că domnul Duplessix va apărea curând. Probabil și-a petrecut noaptea în intimitate cu cineva.

– Ethan? Nu știam că tabăra se poate lăuda cu femei de stradă.

– Foarte nepoliticos, domnule Hedges!

Ethan nu a apărut nici în a doua zi și nici în următoarea și a fost dat drept fugar.

În a treia săptămână din octombrie a sosit anunțul de care ne temeam. Adormiți de vremea tomnatică foarte plăcută, de rutina neschimbată a vieții în tabără și de lipsa oricărui semn prevestitor, cetățenii din Femaville 29 au fost complet nepregătiți pentru lovitură.

Toți cei veniți la dejun au fost întâmpinați cu ordinul de strângere la autobuze. La scurt timp după amiază, o mie de refugiați, purtând pardesiuri, pulovere și haine donate s-au prezentat fără chef pe câmpul care slujea și de parcare, iar respirația lor scotea vălături de abur în răcoarea de octombrie. Șirurile de autobuze erau așezate ca și până atunci, cu o singură diferență nedorită.

Motoarele mergeau la ralanti, iar la volan se aflau șoferi.

Birocrații se strânseseră pe o platformă nu prea înaltă. Am văzut-o pe Hannah Lawes în primul rând, ținând o portavoce. Vocea ei amplificată ne-a asaltat urechile.

– A sosit momentul reamplasării. Ați avut la dispoziție o perioadă generoasă și legală pentru alegerea destinației, dar nu ați profitat de prilej. Acum guvernul a făcut asta în locul vostru. Vă rog să vă îmbarcați în ordine. Bunurile vă vor fi aduse mai târziu.

– Unde mergem? a strigat cineva.

– Veți afla la sosire, a răspuns Hannah Lawes pe un ton autoritar.

Mulțimea forfotea indignată și derutată. Bolboroseala celor care se contraziceau a început să urce spre cer. Hannah Lawes nu a spus nimic pe loc. Am presupus că aștepta ca reacția haotică să se stingă de la sine, îmblânzind refugiații și silindu-i să se supună.

Însă ea nu a anticipat intervenția copiilor.

Țipetele reunite ale copiilor i-au redus la tăcere pe toți. Nu era nimic rău în faptul că toți copiii se strânseseră lângă gloată, ceea ce se și vedea în zâmbetele lor agitate. Însă tactica lor sigur reușise să atragă atenția tuturor.

Izzy a ieșit în fața camarazilor ei și a strigat cu glas mândru și plin de încredere:

– Urmați-ne! Am făcut câte un cămin nou pentru fiecare!

Micuții s-au întors ca și cum ar fi fost unul singur și au pornit cu pași grăbiți spre Djamala.

O clipă niciun părinte nu s-a clintit. Apoi, un bărbat și o femeie – părinții lui Vonique – au pornit după copii.

Plecarea lor a stârnit o năvală generală și disperată către marele și imposibilul necunoscut care nu putea fi decât mai bun decât certitudinea oferită de FEMA.

Nia stătuse lângă mine până atunci, dar a fost purtată de puhoi. Am avut o ultimă imagine a feței ei luminoase și zâmbitoare când, preț de o clipă, s-a uitat înapoi peste umăr. Apoi mulțimea a purtat-o cu ea.

Am ezitat. Cum puteam înfrunta dezamăgirea inevitabilă și zdrobitoare a copiilor, a mea și a tuturor celorlalți, când speranțele lor disperate se vor

ciocni cu metropola din bețe, pietre și pietricele? Ar fi fost o adevărată tortură să fiu acolo când se va întâmpla, să văd fețele îndurerate și demoralizate în momentul în care vor fi siliți să-și recunoască înfrângerea. Era preferabil să aștept acolo întoarcerea lor predestinată, când puteam să ne prefacem că nebunia generală nu se petrecuse, să ne suim în autobuze și să plecăm, umiliți și zdrobiți, spre viitorul oarecare care ni se oferea?

Ținând portavocea pe lângă corp, Hannah Lawes se așezase alături de mine.

– Mă bucur că mai există o persoană cu bun-simț, domnule Hedges. Felicitări pentru realism!

Cuvintele ei, bucuria și satisfacția în fața suferinței altora, ambele abia ascunse, au declanșat în mine un comutator și am pornit în goană după colegii refugiați.

Ajuns la jumătatea taberei, am aruncat o privire în față și am văzut Djamala înălțându-se semeț.

Splendorile pe care le zăriseam de-a valma cu săptămâni în urmă erau acum mai mari și mai sofisticate, întinzându-se pe acri întregi de teren. Un oraș țesut de imaginația copilărească se întindea spre orizont și dincolo de el, iar turnurile și monumentele lui sclipeau în soare.

Am lăsat și ultimele corturi în urmă și i-am văzut pe ultimii întârziați pătrunzând pe străzile Djamalei. Am auzit apa bolborosind în fântâni arteziene, zgomot de încălțăminte pe trotuarele din șist argilos, râsete răsunând de-a lungul bulevardelor largi.

Însă, în același timp, am zărit doar o amintire a mea într-o clădire în ruină, cu pistolul în mână, față în față cu un asasin-umbră.

Care era realitatea?

Șovăind, m-am oprit.

Djamala dispăruse într-o clipă.

Iar eu am căzut la pământ, fără să simt nimic.

M-am trezit în cortul care la Femaville slujea drept infirmerie. Hannah Lawes stătea jos, alături de patul meu.

– Vă simțiți mai bine, domnul Hedges? Era cât pe ce să perturbați exodul.

– Cum... adică?

– Colegii refugiați. Au fost expediați toți către următoarea etapă a vieții lor.

M-am ridicat în șezut.

– Adică? Nu ați văzut orașul, Djamala? Nu l-ați văzut construit pe locul unde l-au clădit copiii? Nu i-ați văzut pe toți refugiații năvălind în el?

Pielea de culoare ciocolatie a lui Hannah Lawes s-a albit, semn că încerca să țină în frâu emoții puternice și evidente, care se băteau cap în cap.

– Domnule Hedges, nu are importanță ce am văzut. Ceea ce contează este ce a hotărât guvernul. Iar guvernul a stabilit ca toți refugiații din Femaville 29 să se stabilească în alt loc, normal. Caz închis. Doar dumneavoastră ați rămas pentru a vi se rezolva situația. Soarta dumneavoastră nu e ca a celorlalți. Cu siguranță că nu îi veți mai vedea o vreme – dacă nu cumva niciodată – pe vecinii dumneavoastră temporari.

Mi-am amintit turlele și lacurile, pavilioanele și teatrele din Djamala. Mi l-am imaginat pe Ethan Duplessix făcând scandaluri în barurile din

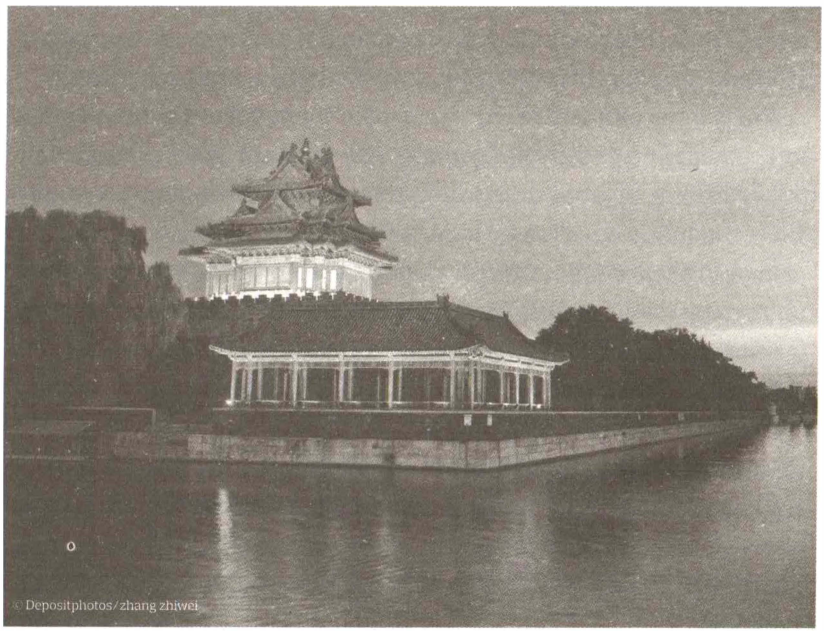

Grota de Fier. Eram convins că se va potoli și că va fi eliberat în cele din urmă. Mi le-am imaginat pe Nia și Izzy lăfăindu-se în apartamente elegante, fericite și în siguranță, iar Izzy se va bucura de roadele trudei ei.

Iar el, copilul șchiop lăsat în urmă de Cimpoierul pestriț din Hamelin.

– Nu, am răspuns, nu cred că îi voi vedea curând.

Hannah Lawes a zâmbit, văzând că îi accept dictatul, însă doar pentru o clipă, până când am vorbit din nou.

– Totuși, nu putem fi siguri niciodată.

Traducere din limba engleză de Gabriel Stoian

@2006 by Paul di Filippo.
First published in *Salon Fantastique*,
edited by Ellen Datlow and Terri Windling

Povestire extrasă din volumul
The Year's Best Fantasy and Horror, vol. 4,
în curs de apariție la Editura Nemira

ORAȘUL CU INIMA DE FOC

Felix Aderca

Ce oraș ciudat Mariana! Ce deosebire între această uriașă piramidă de cristal cu pereți tripli și celelalte Orașe, globul, paralelipipedul, cuburile!...

În Hawaii, Capitala ca un glob, lăcașul studiilor științifice, în Cap-Verde cuburile, reședința Generatorilor electrici și în Ceylan paralelipipedul parfumurilor alimentare, viața era într-adevăr ușoară și plăcută. Oamenii privilegiați, ei au pierdut aproape orice atingere cu materialele brute ale pământului. Și dacă n-ar fi fost studiile istorice, ar fi uitat cu totul că au trăit câteva milioane de ani pe scoarța tare a planetei. Copiii află din cărți despre ogoare, despre mine de cărbuni care se prăbușeau peste muncitori, de puțurile de petrol incendiate în care trupurile omenești se prăjeau ca viermii – și se minunează ca de un basm închipuit doar pentru plăcerea minții lor.

Cu cât e mai ușoară viața acum! În Hawaii locuitorii împărțiți pe secții științifice fac cinci ore studii teoretice și calcule, lucrări de laborator și experiențe cu unelte delicate. În restul vremii au pentru plăcerea lor toate artele, îndeosebi muzica și dansul, care nu se realizează în materiale grele niciodată. În Hawaii mai sunt și cele două mari Teatre care pot cuprinde totalitatea oamenilor din cele patru Orașe. În primul Teatru, nu departe de apartamentele Președintelui, au loc din două în două ore

spectacole de dans și muzică, iar în partea opusă a Orașului, în al doilea Teatru, se reprezintă filme și drame.

Curentul electric vine în Capitală din Cap-Verde. Fiolele cu alimente și arome – din Ceylan. Căci Hawaii, Capitala, e orașul de lux locuit de aristocrația Omenirii.

În Cap-Verde din Oceanul Atlantic, oamenii din cubul superior supraveghează patru Generatori electrici, puși în mișcare de valurile de la suprafața apelor în zilele de lună plină. Ghețarii au atins de mult limita zonei subtropicale, Mexic – insulele Canare pe linia de sus, Uruguay – Africa de Sud pe linia de jos. Prin Orașul electricității a început să treacă mai de mult fiorul morții. Dar îl simt abia câțiva ingineri.

Mai fericiți decât locuitorii din Cap-Verde – dar nu ca cei din Hawaii – sunt parfumierii din Ceylan, Orașul paralelipiped, unde se prelucrează, în laboratoare tot atât de grațioase ca sticle de parfum, un material care face totdeauna plăcere: miresme și substanțe alimentare în stare gazoasă.

Mariana însă, Orașul piramidă, e așezat între insulele Japoniei și Arhipelagul Australian pe o temelie vulcanică. Orașul e străbătut de reflexul unor flăcări roșii nevăzute care îi luminează centrul și lasă marginile în întuneric. Locuitorii sunt fierari, mineri și turnători. Ei cară în vagoane nesfârșite minereurile de la temeliile Filipinelor, Sumatrei, Carolinelor, Japoniei și Noii Guinee, insule pe care le dărâmă și pulverizează fără întrerupere ca ocnași, cu dinamită și ciocane electrice. Tot orașul răsună, fierbe și duduie de zgomotele atelierelor unde metalul e ales, topit, turnat. Reziduurile sunt fierte, filtrate în etajele superioare unde vacarmul de iad răzbate în cutremur cu vuiet ne-ntrerupt de cataclism și prăbușire – iar din vârful piramidei pornesc în pantă vertiginoasă spre Ceylan, spre Cap-Verde și Hawaii trenurile de materiale brute ale orașului infernal.

Spre deosebire de celelalte trei Orașe privilegiate, în Mariana lucrul nu încetează niciodată. Oamenii muncesc câte opt ore, în trei echipe pe care le înlocuiesc în tăcere – căci nu se știe cât va mai ține focul din Craterul care fierbe sub uriașele topitoare. Omenirea nu vrea să piară o dată cu stingerea vulcanului – și adună rezerve, cât mai multe rezerve de gaze, minereuri și metale.

Locuitorii Marianei, obișnuiți de mii de ani cu această caznă pământească, n-au evoluat și nu s-au perfecționat ca oamenii din celelalte orașe submarine. Prea puțini copii de mineri, de focari – cu toate că li s-au trimis cei mai de seamă pedagogi din Hawaii – și-au putut însuși viteza de gândire, moravurile și gusturile superioare. Au rămas tot greoi, tot încruntați și deci tot în Mariana. Iar cu vremea deosebirea s-a adâncit atât, că nici părinții Orașului de pe vulcan nu mai țin să-și vadă odraslele mutate în orașele distinse. Istoria spune că a existat o rasă neagră, zămislită de soarele ecuatorial și transplantată apoi între albi, în America de Miazănoapte. Situația acelor negri a fost jalnică: ei se istoveau în munci umilitoare, batjocoriți, disprețuiți și uciși în stradă pentru cea mai neînsemnată greșeală sau chiar fără nicio greșeală. Să-și vadă copiii în Hawaii, Cap-Verde și Ceylan?... Nu, locuitorii Marianei nu voiau să aibă soarta negrilor din Statele Unite de odinioară!

Muncitorii de pe fundul vulcanic al Oceanului și-au păstrat astfel înfățișarea pământească. Capul lor nu e atât de mare și perfect oval, iar forma trunchiului, a mâinilor și picioarelor nu s-a micșorat. Ei nu mai ară pământul, dar sunt tot viguroși, asudă și platoșe groase de păr le ocrotesc locurile gingașe ale făpturii.

Biologii și naturaliștii din Hawaii vorbesc de mult de „rasa" din Mariana, atât de deosebită de oamenii evoluați din celelalte Orașe, dar Comitetul politic s-a opus la publicarea în manuale a unor astfel de adevăruri, periculoase unității genului uman și ordinei sociale submarine.

S-au încercat chiar, pentru perfecționarea anatomică și intelectuală a Marianilor, un amestec bine dozat și progresiv cu oamenii mijlocii din Cap-Verde, Ceylan și chiar cu locuitorii ultimelor etaje din Hawaii – slujitorii, ratații, delicvenții. Rezultatele au fost, din punct de vedere biologic, excelente: Corcitura se arăta, ca trup și mentalitate, mai aproape de Hawaii decât băștinașii din Mariana, dar cu desăvârșire nepotrivită pentru muncă mai grea. În Orașul vulcanic nu puteau trăi și lucra decât oamenii locului, cu înfățișarea lor terestră, cu instinctele lor aproape cuaternare, cu gustul și inteligența lor simplă. Ca oamenii, demni de acest nume nobil, din celelalte Orașe să poată trăi în civilizație supremă,

era neapărat nevoie de această jertfă: o parte *a* omenirii, cu tot idealul ei de fraternitate și egalitate, să rămână la o primitivă anatomie și la moravurile străvechi, pământești.

Comisia de procreare din Hawaii se găsește în fiecare an în fața acestei probleme: să mențină sau să altereze caracterul primitiv, vulgar și anacronic al marianilor, această rușine a Omenirii civilizate?... Problema e însă – precum s-a văzut – numai teoretică. Interesele superioare ale Omenirii cer menținerea unei rase de salahori, cu mușchi, cu instincte grosolane. Regulamentul atât de sever care prevede condițiile de procreare – și cărora li se supun orbește toți bărbații și femeile din Hawaii, Cap-Verde și Ceylan – nu poate face altceva decât să lase marianilor propria lor ereditate.

În Orașul de foc, din pricina cumplitei munci și a împrejurărilor penibile fizice – zgomot asurzitor, mirosuri grele industriale, fum, călduri copleșitoare, extreme – oamenii nu se bucură din ceas în ceas de secunda împrejurării voluptoase pe care ființele superioare o doresc și care dă în celelalte Orașe femeilor și bărbaților acel aer de agresivitate biruitoare și vioiciune fericită. Marianii și marianele nu cunosc decât arareori împerecherea, și atunci dușmănoasă, prelungă și amară, ca o crimă.

Felul de a se hrăni al marianilor a desmințit toate legile și regulamentele secției alimentare din Comisia biologică. Nu le plăceau câtuși de puțin preparatele gazoase ale Ceylanului și, neavând alte merinde, le înghițeau în silă, de parcă ar fi fost de leac. S-au făcut studii speciale și s-au elaborat la Ceylan buline alimentare grosolane, cu doza îndoită, în compoziția cărora intrau câteva din mineralele obișnuite ale Craterului. Muncitorii, răzbiți de foame, se îndoapă într-ascuns cu pământ, lavă pulverizată și cenușă. Unii mor. Ceilalți nu trăiesc mai mult de douăzeci de ani. În Hawaii, când s-a aflat la Comisia biologică de ivirea acestui instinct reacționar, care – împotriva tuturor poveților naturii – voia să tragă omenirea înapoi la străvechea alimentație solidă, uimirea a fost atât de mare, încât a fost vestit Președintele. S-a convocat Comitetul politic. Câțiva au propus introducerea alimentației solide în Mariana. Comitetul n-ar fi făcut decât să recunoască o stare de fapt ceea ce era destul de ușor. Alții au adus obiecții din care cele mai grave erau că felul

de viață submarin nu îngăduie o alimentație brută, ci numai una eterică, dovadă marea mortalitate a marianilor. Și apoi cum să tolereze conștiința umană o astfel de decădere a unora dintre frați?... Stârpirea desăvârșită a marianilor și înlocuirea lor cu oameni evoluați era mai de dorit!

Directorul general al Marianei, inginerul Xavier, a luat cuvântul – și de cuvîntul lui a ținut atunci destinul marianilor:

– Cred că muncitorii din jurul Craterului nu sunt nici mai mult, nici mai puțin evoluați decât ceilalți oameni submarini, a zis inginerul Xavier. Dar felul lor de muncă, brutalitatea materialelor mânuite au creat însușiri și apucături înrudite întrucâtva cu ale oamenilor din epoca terestră. Mușchii și sângele locuitorilor din Mariana au nevoie de substanțe minerale pe care laboratoarele alimentare din Ceylan le prepară în doze prea mici și într-o formă gazoasă, proprie mai mult locuitorilor intelectuali din Hawaii, Cap-Verde și Ceylan. Suprimând pe mariani, cari prin apucăturile lor ar înjosi, cum se spune, civilizația submarină, ne lipsim înșine de una din forțele noastre de creație. Oamenii noi pe care i-am aclimatiza – foarte greu – în atmosfera vulcanică a Marianei ar deveni în curând aidoma cu marianii pe care îi vom fi suprimat. Căci Craterul e nu numai centrul Marianei, ci și temelia întregii noastre civilizații submarine, singura legătură pe care o avem cu focul din miezul Pământului. Mariana e cordonul nostru ombilical, fără de care făpturile noastre s-ar destrăma ca o masă subțire și zdrențuită de gluten în apele mării. Craterul își creează el însuși, sub ochii noștri, oamenii de care are nevoie.

Comisia biologică a fost însărcinată să găsească un compromis între alimentarea fluidă și cea solidă cerută de organismul marianilor – eventual un lichid foarte vaporos sau un eter ușor lichefiabil, care să nu împiedice evoluția normală și atât de rapidă în fundul mării, a anatomiei și a fiziologiei omenești.

Și spre a nu jigni conștiința marianilor, cărora li se recunoștea o putere de muncă dusă până la jertfă spre folosul celorlalți oameni, s-a hotărât să fie chemați și ei la serbările publice din Hawaii și să aibă același drept de vot. Tot atunci s-a instituit și tradiția ca Președintele să ia în căsătorie, pentru un an, o Mariană.

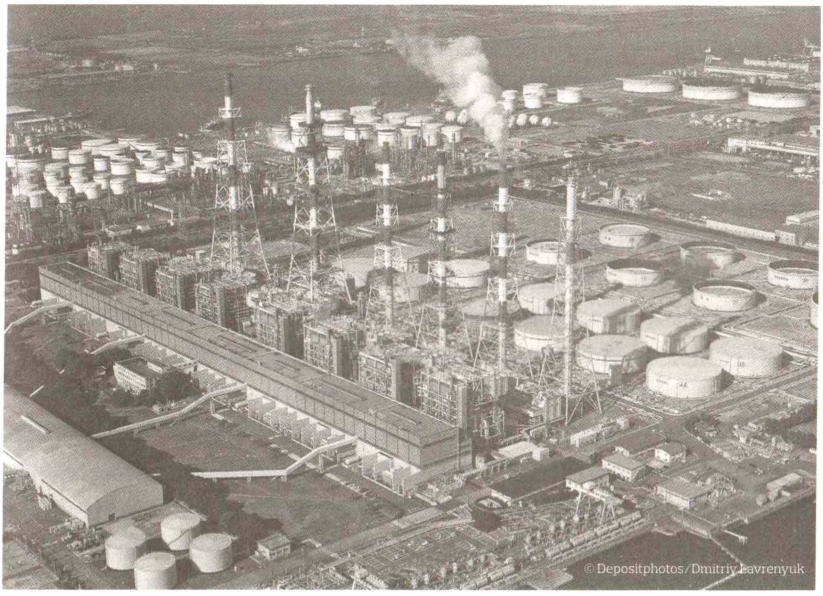

Când a sunat gongul grav, în Mariana n-a fost auzit de nimeni. Larma cuptoarelor din fund, detunăturile ciocanelor și baroaselor, scrâșnetul ferăstraielor în metale, bubuiturile înnăbușite ale trenurilor care soseau și porneau din vârful Orașului piramidă, înnăbușiră cu desăvârșire sunetul gongului și vestea lui îngrozitoare. Munca mergea mai departe în atelierele negre din jurul Craterului și ostenită, echipa de serviciu aștepta ora 24, spre a fi schimbată. Oamenii știau că la Hawaii fusese o serbare publică și la Teatru se dansase – dar nici un marian din echipele în repaus nu se dusese la Hawaii. Locurile în Teatru rezervate marianilor rămăseseră goale. Directorul general al Orașului, inginerul Xavier, om alb din Hawaii mutat mai de mult în Mariana pentru nesupunere la regulamentul Aptitudinilor – căci se ocupa în taină cu rotirea stelelor, cu mecanica cerească – se ținea și el departe de Capitală.

Xavier se ivea rar chiar între oamenii de muncă din etajele de jos ale Marianei, unde se aflau atelierele.

Ce anume urmărea inginerul cu studiile și experiențele lui tainice? Nu știa nimeni.

Înainte de ora 24.00, când se schimbau echipele, Iran, fost miner, acum inginer secund, părăsea biroul de comandă și se apropia respectuos de ușa inginerului Xavier. Apăsa un buton o dată, prelung. Apoi ridica ochii spre cei doi butoni de sticlă deasupra ușii. Dacă se aprindea butonul albastru, număra cinci secunde și intra. Dacă scăpăra butonul roșu, Iran se întorcea în biroul de comandă și alte 24 de ore supraveghea ordinea Orașului, producția atelierelor, plecarea trenurilor.

– Iran, zicea parcă inginerul Xavier prin lumina roșie, nu te supăra că nu te primesc nici la capătul acestei zile, cum nu te-am primit nici ieri și nu te primesc de câteva săptămâni. Dacă ești tu la biroul de comandă, sunt sigur: toate s-au împlinit întocmai și oamenii – mai cu seamă cei din Hawaii, Cap-Verde și Ceylan – trăiesc în fericitele lor abstracții. Rezervele metalice și alimentarea cresc vertiginos cu fiecare secundă. Îți mulțumesc, Iran, îți mulțumesc în numele Omenirii. Mă încredințez în fiecare zi, înaintea orei 24.00, când zăresc scânteia lămpii mici care te vestește, ce mână norocoasă am avut luându-te sus, din mină. Îți aduci aminte? N-am cerut sfat nici unui inginer din Comitetul politic și nici n-am voit să primesc în Mariana pe cel mai bun elev al școlii politehnice din Hawaii. Am coborât din etaj în etaj, am luat la rând și am cercetat toate atelierele, de la suflătorii de sticlă până la săpătorii din fundul celor cinci tunele. Căci am înțeles, Iran, că cel mai bun inginer în Mariana va fi nu cel mai iscusit matematician, ci marianul cel mai aproape de materialele pe care le frământă. Și când te-am zărit în fundul tunelului care străbate inima insulei Borneo, mânuind târnăcopul electric singur, în fruntea echipei uriașe, am simțit că pe tine te căutasem. Erai despuiat, Iran, acoperit de sudoare și cu zgură îmbâcsită în părul negru al goliciunii. Te-am întrebat cum te cheamă. Tu ai răspuns, privindu-mă neîncrezător de sub sprâncenele încruntate, ca pe un intelectual hawaiian ce eram: „Iran mă cheamă, dar de ce? Eu sunt marian". Și mi-ai întors spatele, să pornești mai departe sfredelul de aluminiu și târnăcopul cu dinamită. Ceilalți mariani s-au temut de îndrăzneala ta, pe care socoteau c-am s-o iau drept insultă. „Gorila" e poreclit, zise un marian ca să mă-mbune. Noi așa îi zicem, Gorila, pentru că e acoperit tot de păr și brațele lui sunt atât de lungi..." Te-am luat cu

mine în vârful Marianei, în birourile administrative și toți marianii erau încredințați că te voi pune în lanțuri și te voi trimite în Hawaii să fii electrocutat, împăiat și expus în Muzeul anatomic al monstruozităților. Dar eu, Iran, te-am făcut ajutorul și prietenul meu. Încă o dată, iartă-mă că nu te pot primi nici acum. Bănuiesc, vrei să-mi comunici câteva întâmplări de însemnătate mai curând socială decât tehnică: anume, că marianii au început iar să mănânce zgură și pământ și echipa a treia, care lucrează sub insulele Filipine, a fost găsită întinsă jos, fără viață. Toate cadavrele sunt cu intestinele îndopate de cocs și ochii bulbucați, ieșiți din orbite. Cam același lucru s-a întâmplat și cu oamenii din echipa întâi de la cuptoarele B 3, dar în loc de cocs ei au băut oțel topit. Știi bine, Iran, că împotriva acestei nebunii nu putem face nimic altă decât să ne-nchipuim că e poate o filozofie și înțelepciune supremă a naturii, ne-nțelese nouă. Nu erai tu însuți un mâncător de rădăcini carbonizate?... Nu râvnești adeseori să mă părăsești și să te robești iar în vreuna din echipele care scormonesc măruntaiele insulelor, să dai și tu peste copacii îngropați și putrezi de milenii, cu fructe de păcură dulce și amețitoare? Ce crezi că aș mai putea face împotriva bieților noștri mariani?"

De data aceasta însă deasupra ușii inginerului-șef se aprinse butonul albastru! Iran respiră adânc și, cu liniile feței înmărmurite într-o seriozitate care se apropia de spaimă, deschise ușa.

Găsi pe Xavier în fața difuzorului, privind distrat, cu mâinile lui mici împreunate la spate și parcă topite în trup, la discul în viteză. Iran voi să rostească ceva, dar inginerul Xavier micșoră, ca și cum ar fi clipit din pleoape, de câteva ori lentilele mari ale ochilor lui albaștri. Iran se opri locului și voi să se-ntoarcă. Dar Xavier zise liniștit, fără a-și desprinde mâinile de pe trup:

– Nu pleca, Iran. Nu e nicio taină și nu mi se pare nici prea interesant. S-a anunțat Hawaii. Poți asculta și tu. Să vedem ce-au mai iscodit domnii din Capitală, de socotesc atât de folositor să stea de vorbă și cu Mariana.

Râse încet.

Apoi, desprinzând o mânuță de la spate, repetă semnalul, nițel enervat parcă de această neașteptată pierdere de vreme:

– ...! – ...! – ...!

Și rosti la microfon, fără a-și putea ascunde un ușor accent de ironie:

– Da, Mariana!...

Difuzorul vesti Capitala prin trei fluierături scurte și începu să vorbească:

– Hawaii! Aci Președinția!... Gongul grav a sunat de mai bine de patru minute.

– De patru minute?... exclamă Iran fără voia lui și ridică repede o mână în aer.

Gongul grav: Moartea Președintelui!

Xavier privea cu aceeași seninătate a ochilor albaștri discul pe care se ivise chipul oacheș, cu gene lungi, al fiicei Președintelui:

– La noi, în Mariana, nu se aud sunetele prea delicate. E... neapărată nevoie de prezența mea? zise cu aceeași ușoară ironie.

– Nu merită sunetul gongului grav această mică osteneală?...

Și pleoapele cu gene lungi ale fiicei Președintelui se lăsară-ndurerate pe chipul ei prelung, întunecat, de mariană. Glasul fetei fusese parcă și mai adânc.

Xavier răspunse rece:

– Adevăratul conducător al Orașului este inginerul Iran. Se știe doar la Președinție că eu sunt mutat aci, în Mariana, mai mult disciplinar. Te salut, domnișoară, și-ți trec pe Iran care se află tocmai alături de mine.

– Nu, nu, inginer Xavier! Tatăl meu te așteaptă pe dumneata! strigă puternic, dar de data aceasta și mai grav, înfrigurat, glasul de contraalto al Oliviei.

Xavier, fără a-și clinti mânuțele încorporate trupului ca două aripioare, tăcu o clipă și zise scurt, cu jumătate glas, lui Iran:

– Treci la aparat. Eu cobor la uzine.

Xavier făcu doi pași spre ușa ascensorului și se opri. În vârful piramidei adăsta trenul electric care străbătea distanțele-n vid cu viteza sunetului. Inginerul se întoarse și, ridicând privirile lui mari, albastre spre Iran, zise liniștit:

– Îmi vei face raportul la întoarcere, Iran. Deși mi se pare că e-n zadar, că de-acum înainte totul va fi în zadar...

Fragment din volumul *Orașele scufundate* de Felix Aderca,
apărut în anul 1936 cu titlul *Orașele înecate*.
O nouă ediție este în pregătire la Editura Nemira,
în cadrul seriei MAEȘTRII SF-ULUI ROMÂNESC

ÎNTRE KRIEGBOURG ȘI UTOPIA

Oliviu Crâznic
(recenzie)

GHEORGHE SĂSĂRMAN, *Cuadratura cercului*,
Editura Nemira, colecția Nautilus,
seria MAEȘTRII SF-ULUI ROMÂNESC, 2013

Doctor în Teoria arhitecturii (cunoștințele sale în domeniu aveau să își lase amprenta asupra operei literare, după cum vom vedea mai jos), Gheorghe Săsărman s-a născut în 1941, în București. În 1983 a părăsit țara, determinat de opresiunile regimului comunist, și s-a stabilit la München. A publicat volumele *Oracolul* (proză scurtă, 1969), *Cuadratura cercului* (proză scurtă, 1975, republicat ulterior, inclusiv în Franța, Spania și SUA, ultima variantă în 2013, în traducerea celebrei Ursula K. LeGuin: *Squaring the Circle*), *Funcțiune, spațiu, arhitectură* (non-ficțiune, 1979), *Himera* (proză scurtă, 1979), *2000* (roman, 1982, publicat ulterior și în Germania), *Cupa de cucută* (roman, 1994; versiunea *Cupa cu cucută*, 2002), *Sud contra Nord* (roman, 2001), *Vedenii* (proză scurtă, 2007), *Între oglinzi paralele* (non-ficțiune, 2009),

Nemaipomenitele aventuri ale lui Anton Retegan și ale dosarului său (roman, 2011). De asemenea, proză scurtă i-a apărut în diverse publicații, în țară și peste graniță; piesa de teatru *Deus ex machina* i-a fost pusă în scenă la München (2005) și la Teatrul C.I. Nottara (București, 2006–2009). A fost distins cu mai multe premii, printre care Premiul internațional la concursul de povestiri SF din 7 țări est-europene (1962), Premiul Europa (Eurocon 1980) și Premiul Ion Hobana pentru Opera Omnia (2012). Este membru al Uniunii Scriitorilor din România și al Asociației Scriitorilor Români și Germani din Bavaria și este menționat în mai multe dicționare dedicate literaturii române.

Subintitulată *Fals tratat de urbogonie* (termenul *urbogonie* desemnând, practic, *mitologia orașului*, urbea privită ca entitate și ca destin), *Cuadratura cercului* conține treizeci și șase de schițe (momente), fiecare dintre acestea fiind ilustrată de câte o vinietă și fiind dedicată unui oraș imaginar (antic, medieval, futurist sau de-a dreptul conceptual). Ca și prozele propriu-zise, vinietele se reunesc, la rândul lor, într-un tot unitar, căci, deși fiecare text poate fi citit independent, valoarea cărții crește exponențial când este parcursă în întregime, iar vinietele aranjate pe aceeași pagină asigură *cuadratura* din titlul volumului. Urbele în sine constituie de cele mai multe ori extrapolări (ba chiar, s-ar putea spune, *avertismente*), fiind definite de o trăsătură fundamentală care le guvernează istoria și locuitorii. Autorul își folosește din plin atât imaginația, cât și cunoștințele arhitectonice și talentul literar, ceea ce ne aduce în față o adevărată operă de ficțiune speculativă (diferită semnificativ de science fiction, cu toate că, într-o oarecare măsură, ariile FS și SF se întrepătrund, ficțiunea speculativă presupune, din start, un scenariu de tipul *Ce ar fi dacă?...*, oferind un răspuns mai mult sau mai puțin plauzibil, pornit de la un element dat). Mai mult, dacă unele dintre texte prezintă trăirile orașului în cauză dintr-un punct de vedere pseudoistoric și într-o manieră pseudoacademică, relatând nașterea, evoluția și decăderea ori moartea urbei, alte *momente* (în sens literar) surprind o scenă anume din viața orașului, o scenă însă care cuprinde automat întreaga urbogonie avută în vedere de scriitor. Astfel, asemenea proze devin

inevitabil greu de etichetat, căci, dacă întinderea redusă și scopul ilustrativ le desemnează drept schițe, intriga (schematică în realizare, dar complexă prin semnificații) și personajele (cu rol nuanțator în general, dar și arhetipal în unele cazuri) le conferă totodată posibilitatea catalogării drept povestiri în toată puterea cuvântului. În fond, întregul volum este pătruns de paradoxuri, după cum ne avertizează și titlul, așa încât, citindu-l și jucând acest joc alături de autor, putem să ne bucurăm de cadru, ca și de amănunte, dar trebuie în primul rând să le înțelegem acestora menirea...

Câteva exemple concrete desprinse din *Cuadratură* ne vor ajuta, fără îndoială, în demersul nostru. Astfel, dacă în *Kriegbourg* întâlnim destinul unor asediatori ai unui oraș-magnet al războaielor, *Virginia* ne avertizează despre pericolul societății matriarhale. Dacă *Protopolis* este o frescă a regresului, *Gnossos* reia aventura lui Icar dintr-o altă perspectivă. Dacă *Cosmovia* este un oraș-astronavă, *Utopia* este un oraș increat. Dacă *Plutonia* aparține oamenilor-cârtiță, *Oldcastle* este bântuit de fantome. Dacă în *Moebia* domnește (tiranic!) înțelepciunea, Lord Knowshire își întâlnește soarta într-un sarcofag din *Sah-Harah*...

Felurit este și tonul folosit de autor pe măsură ce ne prezintă orașele sale. Uneori cu ironie fină, alteori ca o constatare amară sau melancolică, Gheorghe Săsărman ne poartă dintr-o lume în alta a universului său fascinant. Nu lipsesc nici viziunile gotice, lovecraftiene, nici referința explicită la E.A. Poe (din nou regăsim legătura indisolubilă dintre curentului creat de H. Walpole și ficțiunea modernă a Viitorului ori a Alternativului, în narațiune, ca și în stil), tot așa cum nu lipsesc conceptele științifico-fantastice, istorico-fantastice ori fantastice pure. Socialul se îmbină perfect cu politicul (să nu uităm că lucrarea a fost concepută în perioada unui regim dictatorial, care nu putea să nu își reflecte pericolele în scrierea unui vizionar precum Săsărman), descrierea cu povestea.

Demnă de remarcat în această operă, dincolo de aspectele literare relevate, este *plenitudinea* urbogonică. Deși foarte scurte, toate prozele conțin lumile concepute în toate elementele necesare existenței lor, astfel încât fiecare dintre texte ar putea constitui un excelent și complet

fundament pentru o nuvelă sau un roman, cu o acțiune trepidantă desfășurată într-un decor extrem de interesant și permisiv ideatic, deja asigurat. De altfel, două dintre scrierile *Cuadraturii* au fost ulterior reluate și extinse de autor: este vorba despre *Moebia* și *Sah-Harah*, ambele incluse în romanul *2000*. Poate vom avea norocul ca autorul să repete și să dezvolte experimentul și cu alte *orașe*, ori poate alți scriitori vor imagina întâmplări spectaculoase în cadrul construit cu atâta măiestrie de către Gheorghe Săsărman (bineînțeles, dacă vor obține în prealabil acordul acestuia). Ar fi un experiment deosebit de interesant...

Deopotrivă atenționare și satiră, joc literar și experiment intelectual, proiecție logică și paradox, arhitectură ideatică și poveste a rigorii, *Cuadratura cercului* (ca întreaga operă a lui Gheorghe Săsărman, de altfel) își dovedește fără dificultate valoarea pentru literatura română, fiind suficientă o privire aruncată în scurta introducere de mai sus pentru ca orice contestare imaginată să apară ilară. Dincolo de acest aspect însă, mai rămâne și problema gustului, ceea ce ridică întrebarea: cui se adresează *Falsul tratat de urbogonie*, iubitorilor literaturii formale, „elitiste", iubitorilor literaturii „de idei", sau marelui public, în general? Răspunsul este simplu: ca orice operă de valoare, *Cuadratura* se adresează tuturor, lăsând însă fiecărui cititor în parte posibilitatea să îi ajusteze forța impactului în funcție de așteptările personale. Poate acesta va descoperi în paginile *Cuadraturii* exact ceea ce dorea, și anume o sumă de concepte complexe, recreative și meditative totodată, dintre care nu puține ar putea să îi ridice întrebări interesante sau să îi ofere răspunsuri căutate. Poate va descoperi însă că mitologia urbelor nu corespunde suficient propriei viziuni referitoare la beletristică, și își va îndrepta atenția către romanele lui Gheorghe Săsărman, încercând să afle dacă acolo acțiunea și personajele primează asupra ideilor și asupra decorurilor. Indiferent de decizia luată, un lucru

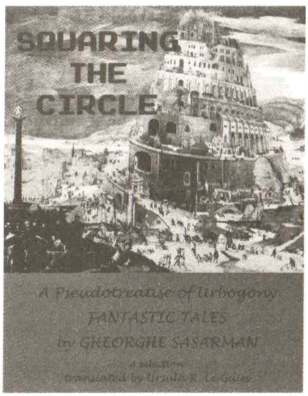

este sigur, anume că lectura *Cuadraturii cercului* nu îl va lăsa dezamăgit, având cel puțin darul de a-l fi îmbogățit cultural – bogăție obținută prin simpla desfășurare a unei activități deosebit de plăcute: cine poate spune *nu* unei călătorii imaginare, atunci când urmează a fi însoțit de ghidul potrivit?...

La final, ar mai fi de notat faptul că volumul editat la Nemira conține, pe lângă „orașele" lui Săsărman, o prefață mai mult decât educativă oferită de M.M. Rodríguez, membru asociat al Centrului de Cercetări Literare și Academice (Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca) și mai multe confesiuni ale scriitorului însuși, publicate cu diverse ocazii (inclusiv odată cu apariția *Cuadraturii* în versiunile de peste graniță), totul însoțit de note de subsol utile, în vederea unei imagini complete asupra acestui atât de interesant volum. Adăugând și redactarea absolut remarcabilă, avem de-a face cu o ediție de colecție a unei cărți cu un destin sinuos, care a fermecat-o, după cum spuneam în primele rânduri ale cronicii de față, chiar și pe Ursula K. LeGuin, creatoarea seriei *Earthsea*, ba chiar într-atât, încât a asigurat traducerea volumului...

DACĂ SAMSON N-AR FI ÎNTÂLNIT-O PE DALILA

Octavian Sava

OCTAVIAN SAVA se naște la 1 februarie 1928 într-o casă în care exista o sală de proiecție. Bunicul era importator de filme, reprezentantul firmei UFA – Berlin, în epoca de glorie a filmului german. Odată cu venirea lui Hitler la putere, o serie de mari regizori și actori părăsesc Germania și se refugiază în SUA. Bunicul renunță și el la afacere și o predă fiului său, tatăl lui Octavian Sava. Acesta încearcă să reziste, dar în cele din urmă se angajează director adjunct la Cinema ARO (Patria). Comuniștii îl concediază. Mama devine casieră pentru a întreține familia. Octavian Sava urmează liceul în actuala clădire a Școlii Lauder. Are norocul ca profesorul său de

limba română să fie Mihail Sebastian. După bacalaureat, ia îndemnul mamei dă examen de admitere la Medicină (de fapt, ar fi vrut să devină profesor de istorie). Deși erau treisprezece candidați pe un loc, reușește și urmează regulat cursurile până în anul V.

Între timp colaborează și la emisiunile radio pentru tineret. În 1949 i se propune să devină reporter angajat. Ținând seama de starea materială a familiei, ca și de impulsurile sale scriitoricești, acceptă să se angajeze, continuându-și însă și studiile. Scrie o serie de scenarii biografice: *Giordano Bruno*, *Galileo Galilei*, *Humboldt*, *Leonardo da Vinci*, *Lobacevski*, *Aurel Vlaicu* etc. Renunță la studiile medicale, dedicându-se integral muncii redacționale. Are câteva inițiative mult apreciate. Îl convinge pe Alexandru Mitru să scrie pentru radio *Legendele Olimpului*, iar cartea va deveni extrem de populară. Concepe concursul de cultură generală *Drumeții veseli*, primul de acest gen, la început adresat elevilor. Pentru această inițiativă a fost premiat și decorat împreună cu prezentatorul emisiunii, Nicolae Saftu.

Mentorul său spiritual în această perioadă este scriitorul Octav Pancu-Iași. Scrie împreună cu colegul de redacție, Virgil Stoenescu, scenariul radiofonic *Vioara fermecată*, care are succes și apoi devine o piesă de teatru, *Nota zero la purtare*. Premiera are loc la 1 martie 1956. Piesa e preluată de aproape toate teatrele din țară, curând e tradusă și au loc reprezentații în aproape toate țările socialiste, inclusiv China. Autorii participă la premiere la Moscova, Berlin, Leipzig. În România piesa a ținut afișul peste treidecenii. La Radio lucrează în redacția emisiunilor pentru copii, apoi conduce emisiunile de satiră și umor, precum și redacția de teatru radiofonic.

Se înscrie la Facultatea de Limbă și Literatură Română a Universității din București. O absolvă în 1965 ca șef de promoție.

În 1962 are loc premiera filmului *Post-Restant*, după scenariul său, din distribuție făcând parte Iurie Darie, Grigore Vasiliu Birlic, Al. Giugaru etc. Au urmat filmele: *Doi băieți ca pâinea caldă*, *În fiecare zi mi-e dor de tine* și, după Revoluție, *A doua cădere a Constantinopolului*. Prin 1963 începe difuzarea serialului de televiziune *Aventurile echipajului Val-Vârtej*.

Este transferat la TVR în calitate de redactor-șef adjunct și conduce redacțiile de divertisment și de teatru. Scrie scheciuri, monologuri, cuplete pentru

reputați actori de comedie: Radu Beligan, Toma Caragiu, Dem Rădulescu, Stela Popescu, Alexandru Arșinel, Ștefan Bănică etc. Lansează cuplul Emilia Popescu și Ștefan Bănică Jr. Scrie teleplayuri, printre care *Inimă fierbinte* (în care este protagonistă Valeria Seciu) și *Mama* (cu Leopoldina Bălănuță în rolul titular). În 1993 realizează emisiuni la Antena 1, precum și sitcomul *Clanul Popescu*. Piesa lui *Furtul secolului* se montează la Teatrul Național din Cluj, după care urmează numeroase colaborări pentru musicaluri și alte spectacole de teatru din țară. În 2006 publică romanul *Cazul Beilis*, iar în 2010 îi apare un alt roman, *Prințul rătăcitor – George Bibescu*. Momentan are în pregătire spectacolele *Trăiască Revista*, *Manasse*, *Potash și Perlmutter*.

1
LEGENDA BIBLICĂ

Istoria a stabilit că aproximativ între anii 1150 și 1025 (î.Hr.) poporul evreu a fost condus, conform Vechiului Testament, de „Judecători". Aceștia au avut mai mult un rol militar, fiind în vremuri de restriște, fie în fruntea întregii națiuni, fie a unor grupuri mai mici. Rolul lor legislativ este rar pomenit. Dintre figurile proeminente ale Judecătorilor se desprinde, bine conturat, cel al lui Samson. Legenda lui este relatată pe larg în Biblie. Vom reproduce un text prescurtat al acestei legende, după traducerea Bibliei făcută de Gala Galaction și Vasile Radu în anul 1939.

Fiii lui Israel erau de patruzeci de ani în mâna filistenilor. În Țora era un bărbat numit Manoe. Dar nevasta lui era stearpă și nu făcea copii. Ei i se arătă îngerul Domnului care îi spuse: „...tu vei zămisli și vei naște un fecior. Și acum păzește-te și nu bea vin și nici băutură îmbătătoare și nu mânca nimic necurat. Briciul nu se va atinge de capul feciorului tău, căci el este cel devotat lui Dumnezeu și va începe să mântuiască pe Israel de sub jugul filistenilor". Și se născu Samson. Crescând, plecă el către Mhane–Dan. Ajuns la Timna, întâlni o femeie care îi plăcu. Deși era din

neamul filistenilor, el ceru părinților săi s-o pețească.Tatăl și maica lui îl sfătuiră să ia mai bine de soție pe una din fetele neamului său, dar cum Samson ținea morțiș la fata din Timna, plecară cu el s-o pețească. Pe drum le ieși în cale un leu. Samson se repezi la el și îl rupse cu mâinile goale, așa cum ai rupe un ied, dar nu spuse nimic părinților săi de isprava ce-o făcuse. La întoarcere, după pețit, vru să mai vadă încă o dată locul unde căzuse leul. Dar în stârvul fiarei erau un roi de albine și un fagure de miere. El luă fagurele, mâncă din el și le dădu și părinților să mănânce, fără să le spună unde îl găsise. Pe urmă tatăl său veni la acea femeie din Timna, iar Samson făcu un ospăț, cum era obiceiul. Sosiră și treizeci de nuntași filisteni. Samson i-a pus la încercare cu o ghicitoare, zicându-le că, de vor putea s-o dezlege, le va dărui treizeci de veșminte scumpe de in și treizeci de veșminte de sărbătoare, dar dacă nu vor ghici răspunsul, va trebui să-i dăruiască lui treizeci de veșminte scumpe de in și treizeci de veșminte de sărbătoare. Iată ghicitoarea: „Din cel hulpav a ieșit mâncare și din cel tare a ieșit dulceață". Filistenii s-au străduit trei zile, dar n-au găsit dezlegarea ghicitorii. Mireasa însă se tot plângea că nu e iubită, dacă nu-i destăinuie măcar ei taina ghicitorii. Samson s-a lăsat înduplecat, iar ea a împărtășit nuntașilor secretul. Furios, mirele a coborât spre Ascalon, a ucis treizeci de gospodari de-acolo și le-a luat veșmintele de sărbătoare, pe care apoi le-a dat nuntașilor care dezlegaseră ghicitoarea. Apoi a părăsit ospățul și s-a urcat la munte către casa părinților, iar mireasa s-a căsătorit cu bărbatul ce-i fusese ei vornicel la nuntă.

(Și au urmat și alte întâmplări destul de sângeroase în viața lui Samson, legate de conflictul cu filistenii, printre care mai năzdrăvană ni se pare cea cu prinderea a trei sute de vulpi cărora le-a legat torțe aprinse de cozi și le-a dat drumul în holdele dușmanilor săi, pârjolind nu numai grâul nesecerat, dar și viile și măslinii. Sărim însă peste aceste întâmplări istorisite în Biblie și ajungem la ziua când Samson s-a îndrăgostit de o femeie din valea Sorec, pe nume Dalila).

Atunci căpeteniile filistenilor au venit la ea și i-au spus: „Află în ce stă puterea lui și în ce chip am putea să-l biruim, ca să-l legăm și să-l domolim, iar noi îți vom da, fiecare, câte o mie și o sută de sicli de argint."

Dalila l-a întrebat pe Samson și el i-a răspuns: „Dacă m-ar lega cu șapte coarde crude și încă neuscate, aș pierde puterea".

Căpeteniile filistenilor l-au legat precum i-a spus Samson Dalilei, dar el a rupt corzile cum se rupe o sfoară de câlți când dă para focului. Mai urmară și alte încercări cu tot soiul de funii și mijloace deosebite, dar Samson le dovedi pe toate. Dalila hărțuindu-l cu vorbele ei în toate zilele și chinuindu-l, sufletul lui s-a amărât de moarte. Deschizându-și inima, el îi spuse: „Briciul n-a trecut peste capul meu, iar, dacă mi-ar rade cineva părul capului, atunci puterea mea s-ar duce și aș ajunge ca oricare om!" Dalila împărtăși voievozilor filisteni ce aflase de la Samson, iar ei o răsplătiră cu siclii de argint făgăduiți. Apoi ea îl adormi pe Samson pe genunchii ei, iar un om îi rase părul.

Lipsit de putere, el n-a mai putut să-i înfrunte pe filisteni. Aceștia i-au scos ochii, l-au coborât la Gaza, l-au ferecat în lanțuri de aramă în închisoare și l-au pus să învârtească o râșniță uriașă. Însă părul a început să-i crească din nou. Și căpeteniile dușmanilor s-au strâns pentru a-i aduce o jertfă mare zeului lor Dragon, ca mulțumire că le-a dat pe mâna lor pe Samson. L-au adus pe acesta să-și bată joc de el și să le joace, legat între pilaștrii templului.

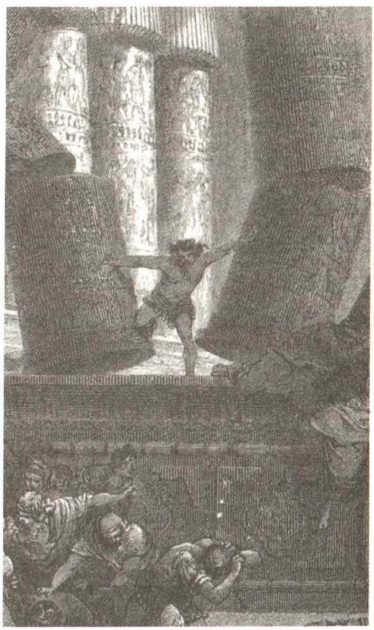

Cel trădat de Dalila l-a chemat pe Domnul, zicându-i: „Doamne, adu-ți aminte de mine, ca să mă răzbun împotriva filistenilor, măcar pentru unul din cei doi ochi ai mei". Și Samson a apucat cei doi pilaștri de la mijloc pe care era clădit templul și s-a proptit în ei, de unul cu mâna dreaptă și de celălalt cu mâna stângă. Și a strigat: „Piară viața mea odată cu filistenii!"

Apoi, cu toată puterea a dat brânci stâlpilor și templul s-a prăbușit peste

voievozi și peste tot norodul, așa încât morții pe care i-a ucis la moartea sa au fost mai mulți decât aceia pe care i-a ucis pe când era în viață.

2
UNDE POVESTIREA PARE A NU AVEA NICIO LEGĂTURĂ CU CE AȚI CITIT PÂNĂ AICI

Cursurile lui Niculescu erau într-adevăr plicticoase. Profesorul se așeza la catedră, își punea ochelarii pe nas, apoi se afunda în citirea propriului său tratat, fără să schimbe o iotă. Lectura o făcea cu o voce nazală și monotonă, lipsită de orice intonație. Tratatul fusese tipărit cu ani în urmă și îl cumpărase orice medicinist, așa că era inutil să mai participe la ore, având acasă de-a gata tot ce expunea profesorul, fără să mai fie obligat să ia notițe. De aceea la orele lui și amfiteatrul era aproape gol. Totuși, Niculescu se răzbuna pe absența cursanților, introducând în mod aleatoriu, cu totul pe neașteptate, o chichiță, un amănunt lipsit de importanță, dar nou și care nu apărea în tratatul său. Apoi, la examen, printre alte întrebări punea fără excepție și o problemă legată de chestiunea pomenită mai sus. Nu știai să răspunzi, picai, oricât de corerct ai fi răspuns la toate celelalte întrebări. Eu descoperisem o metodă pentru a evita un astfel de incident. O curtam pe Ligia, o tocilară roșcată, pistruiată și subțire ca o trestie. Ea nota cu acribie absolut tot ce spunea profesorul și era imposibil să nu dai și peste respectiva absență din tratat. Pentru a-i dovedi că nu eram interesat doar de caietele ei, o invitam destul de des la operă, unde controlorul de la galerie, un oarecare Ispas, îți permitea să asiști la spectacol contra infimei sume de 1 leu de persoană.

Odată, ca să fiu și mai convingător în legătură cu sentimentele ce i le purtam, am încercat s-o sărut, dar Ligia, spre surpriza mea, a început să plângă în hohote, fără să-mi explice ce anume a stârnit Niagara de lacrimi. Speriat de această reacție inoportună, am renunțat s-o mai provoc, idila

noastră rezumându-se, în continuare, doar la împrumutatul caietelor și la participarea, din ce în ce mai rară, la spectacolele operei.

Deși la orele lui Niculescu am chiulit destul de des, totuși, la cursul despre ,,firul de păr'' , atât eu, cât și bunul meu amic Andrei Izvoranu am fost prezenți. El, ca un tip serios și harnic ce era, a notat cuvânt cu cuvânt tot ce spunea profesorul, eu mulțumindu-mă să menționez doar că firul de păr reprezintă ,,un fir de cheratină flexibilă de aproximativ 0,1 mm grosime, puternic și cu multă elasticitate. Foliculul capilar este localizat în interiorul dermului. Papila este situată la baza foliculului capilar, hrănindu-se cu substanțele nutritive aduse prin circuitul sanguin pentru a produce noi fire de păr'' etc. etc.

(Cititorul neinteresat de aceste amănunte anatomice poate sări liniștit peste întregul paragraf, însă îl rog să citească cele ce urmează, acestea jucând un rol destul de important pentru a înțelege restul narațiunii. De fapt, aș fi putut să nici nu notez noțiunile respective și să împrumut caietul de la Andrei, dar el avea un scris atât de ilizibil și folosea niște prescurtări al căror înțeles erau numai în mintea lui, încât era limpede de ce preferam caietele Ligiei, scrise îngrijit, cu litere frumos rotunjite, însă tocmai în ziua aceea fata se simțise rău și nu venise la curs. Dar atenție la ce urmează!)

Cu aceeași voce monotonă, profesorul adăugase: ,,Firul este prevăzut cu un *mușchi erector*. Acesta se contractează la emoții, frică, surprize plăcute sau neplăcute. Mușchii sunt responsabili de fenomenul pe care-l numim *mi s-a făcut părul măciucă!*''

De îndată ce am scris aceste cuvinte am avut presentimentul că ele vor constitui ,,chichița'' inexistentă în curs, dar de care precis se va lega profesorul la examen.

Am avut dreptate! La examen, pe lângă chestiunile aflate deja în caietul meu de notițe, m-a mai întrebat cam care este durata vieții unui fir de păr. (Citisem ceva în legătură cu această problemă într-o revistă care făcea reclamă la produse cosmetice). I-am răspuns destul de sigur pe mine că un fir de păr trăiește cam două-patru luni și apoi cade, că zilnic unui om sănătos îi cad aproximativ o sută de fire de păr, dar, din fericire,

cresc altele la loc. În sfârșit, i-am mai spus că, spre deosebire de bărbați, care chelesc frecvent odată cu vârsta, femeile își păstrează podoaba capilară, oricum mai bogată, datorită hormonilor, în special *estrogenului*. Și deodată, cu un râs malefic pe buze, profesorul mă întrebă cui i se datorează efectul pentru care se folosește expresia: i s-a făcut *părul măciucă*?

Am rămas pe gânduri, prefăcându-mă că habar nu am de răspuns. Niculescu își freca mâinile mulțumit de tăcerea mea, care trăda ignoranța. Vrând să duc farsa mai departe, am șoptit cu o voce care trebuia să inspire mila: „N-am înțeles întrebarea!" „Vrei să spui că nu știi răspunsul!" a rânjit profesorul și a repetat cu glas răspicat întrebarea. Iar eu, ca trezit din somn, i-am răspuns la fel de răspicat: „Datorită mușchiului erector aflat în apropierea glandelor sebacee din jurul foliculului. Acest mușchi reacționează la emoții, frică și chiar la bucurii deosebite". Zâmbetul s-a șters de pe fața profesorului. „Ți-a vândut cineva răspunsul, că la curs nu te-am prea văzut, haimana! Ieși afară!"

Mi-a dat nota 7, ceea ce pe mine m-a satisfăcut total. Andrei, ca de obicei, a luat 10. Prietenia mea cu el a durat tot timpul facultății. Pe urmă drumurile noastre s-au despărțit. El a devenit un dermatolog cu reputație, eu un medic legist, consultat adeseori de polițiștii criminaliști, dar care astfel a ferit viața multor pacienți. Aceștia probabil că au izbutit să rămână vii, tocmai fiindcă n-au recurs la cunoștințele mele medicale.

3
ÎN CARE UN VECHI PRIETEN FACE O PROPUNERE NEAȘTEPTATĂ

M-am întâlnit destul de rar cu Andrei, dar fiecare întâlnire a fost un prilej de bucurie pentru amândoi, de răscolire a anilor fericiți ai tinereții. El nu mi-a povestit nimic despre viața lui de familie, totuși am aflat, prin intermediul altora, că se căsătorise și avea doi copii, un băiat și o fată. Tot din cele ce mi-au povestit alții, se părea că nu avea o viață de familie prea

fericită. Aceasta mă făcea să fiu și mai încântat de burlăcia mea prelungită, convingându-mă încă o dată de adevărul proverbului *Fiecare doarme cum își așterne*. Am rămas surprins când, într-o seară, m-am pomenit cu Andrei în mica, dar comoda mea garsonieră. Venise cu lacrimi în ochi să mă roage să mă mut o vreme, adică exact pe perioada concediului, în cabana unde locuiește și lucrează și să am grijă de familia lui cât va lipsi el.

– Dar tu pleci undeva? am întrebat eu mirat de ineditul sau, mai bine zis, de ciudățenia rugăminții lui.

– Da, plec!

– Unde?

– În Noua Caledonie.

– Undeee?! am exclamat eu uimit.

– În Noua Caledonie. E o insulă din arhipelagul melanezian, mi-a răspuns cu un aer nepăsător, de parcă s-ar fi pregătit să plece la Brașov sau la Vama Veche.

– Și vrei să te stabilești acolo? Ai de gând să-ți iei și familia?

– Nu, domnule. Mă duc să prind un șarpe. N-o să dureze mult! Eventual o lună, două...

– Nu sunt destui șerpi în România? Trebuie să pleci tocmai până la mama dracului, în emisfera sudică?

– Ori faci pe prostul, ori ești chiar ignorant. Nu știi că arhipelagul melanezian s-a desprins acum 85 000 de ani de continentul australian? Acolo s-a dezvoltat un ecosistem deosebit de cele din alte colțuri ale lumii. În golfurile formate în jurul Insulei Mari din Noua Caledonie trăiește Nautilus, o relicvă vie încă de pe vremea dinozaurilor. De altfel, el figurează și pe stema acestui teritoriu, actualmente aparținând Franței, dar care militează pentru independență.'' Și Andrei scoase din buzunar o hârtie pe care era imprimată această stemă:

– Bine, înțeleg! Dar ce cauți tu acolo?

– Ți-am spus, un șarpe. Dar nu unul oarecare, unul special.

– La ce-ți folosește?

– Îți amintești de cursul lui Niculescu, atunci când, fapt cu totul neobișnuit, ai participat și tu?

– Cum să nu? Atunci am descoperit că faimoasa „chichiță" era „mușchiul erector"! Datorită lui am luat nota 7, în loc de 3.

– Lecția despre firul de păr mi-a schimbat cursul vieții. Mi-am pus în cap să descopăr cauzele secrete ale calviției și s-o eradichez. Visez ca bărbații, la orice vârstă, să nu mai fie chei și mai ales să nu mai întâlnesc acei reprezentanți ridicoli ai sexului masculin care au scăfârlia netedă ca o bilă de biliard și, în schimb, își lasă la spate o coadă jalnică, relicvă penibilă a unei foste podoabe capilare.

– Și pentru asta pleci în Noua Caledonie?

– Da. Un profesor de-acolo mi-a scris că a fost mușcat de un șarpe care părea veninos. A crezut că va muri în câteva clipe sau ore.

– Și?

– N-a murit, dar a început să-i crească părul. Brusc! El, care avea o chelie respectabilă, s-a pomenit în scurt timp cu o coamă aurie ca a unui tânăr de 20 de ani. Îți dai seama?

– Iar tu crezi că respectivul șarpe care... cum se numește?

– Încă nu are nume!

– Dacă-l găsești, va purta probabil numele tău. Mai ales, trag concluzia, speri să-ți ofere și fomula panaceului mult râvnit.

– E adevărat! zâmbi Andrei și fața i se lumină dintr-odată.

– Dar de ce m-ai luat tocmai pe mine să-ți țin locul, când știi că nu am nici antrenament și nici aptitudini de babysitter? am întrebat eu cu speranța că va renunța la idee.

– De unde până unde babysitter? Copiii sunt mari. Fata are 19, băiatul 17 ani. Iar soția 45.

– Toate sunt vârste extrem de dificile. Cum am să le fac eu față?

– Știu că e o neobrăzare ce-ți cer, dar ești singurul meu prieten. Cui altcuiva puteam să mă adresez? Sunt un tip singuratic, nesociabil.

Mă mir cum de m-ai suportat atâția ani. Și mai e ceva. La cabana unde locuiesc și lucrez s-a întâmplat ceva neobișnuit. M-am gândit că profesia ta de medic legist, în contact permanent cu poliția, obligat să asiste la nenumărate anchete vrând-nevrând, ai deprins ceva din metodele lor. Asta te va ajuta, poate, să dezlegi misterul acelei nopți îngrozitoare.

– Ce noapte?

– Ca să te lămuresc trebuie să-ți spun că metodele întrebuințate și rezultatele parțiale la care am ajuns, deci cam o jumătate din lucrarea începută de mine, le-am înregistrat pe un CD, la care am adăugat și analiza firelor din păr primite de la profesorul din Noua Caledonie. CD-ul și celelalte documente le-am încuiat într-un seif.

În noaptea de care-ți vorbesc, oricine ar fi trecut pe lângă cabana noastră, care, în treacăt fie spus, e destul de izolată, fiind plasată în mijlocul unei păduri de brazi, ei bine, orice călător nocturn s-ar fi cutremurat de groază.

4
POVESTIREA LUI ANDREI DESPRE NOAPTEA DE GROAZĂ DE LA CABANA „CĂPRIOARA“

– Spuneam, își continuă Andrei povestirea, că în noaptea aceea călătorul care ar fi trecut prin preajma cabanei noastre s-ar fi cutremurat de groază. Ar fi auzit țipete înfiorătoare, strigăte de ajutor, împușcături, vaiete, mobile răsturnate cu furie, totul putând să-l ducă cu gândul că înăuntru are loc o crimă. Și chiar ar fi fost foarte corect. Într-adevăr înăuntru se întâmpla o crimă. Numai că nu între pereții propriu-ziși ai Cabanei „Căprioara“, de unde răzbăteau sunetele capabile să bage spaima în oase, ci pe ecranul televizorului, care difuza un obișnuit film de „acțiune“, gen ce intoxică mai toate canalele. Numai că sunetul era dat la maximum de Gigi, fiul meu, sub pretextul că nu aude prea bine. Era, evident, o minciună născocită doar ca să-i enerveze pe

ceilalți membri ai familiei, respectiv pe Nora, soția mea, pe Gina, fiica noastră, și pe mine.

Plictisit de ce rula pe ecran, am îndrăznit să spun:

– E al treilea film cu vampiri pe care-l vedem într-o săptămână.

Soția mea interveni pe un ton de reproș:,

– Sunt întâmplări adevărate. Uite, verișora mea Agripina a fost mușcată de un vampir.

Nu m-am abținut și i-am răspuns:

– *Si tacuisses, philosophus mansisses!*

– Și, mă rog, ce nu ți-a plăcut din ce am spus?

– Chestia cu vampirul! Știi bine că n-a fost decât un pretext al Agripinei, când a prins-o bărbatu-său cu mușcături pe gât. Și cunoști prea bine cine era vampirul!

– Haide, haide, că ai o gură de mahalagioaică ce n-am pomenit!

Controversa ar fi continuat, dacă nu intervenea fiică-mea Gina:

– Ce facem, vedem filmul sau ne certăm?

– Cine se ceartă? Discutăm și noi pe latinește, îi răspunse nevastă-mea.

Gigi, mezinul familiei, simți nevoia să zică și el ceva:

– Acum v-ați găsit să-l imitați pe Cicero, acum, când e un film mai de Doamne-ajută?

– De Doamne-ajută tâmpiția asta? am protestat eu.

– Liniște! ceru Gina. E tocmai deznodământul!

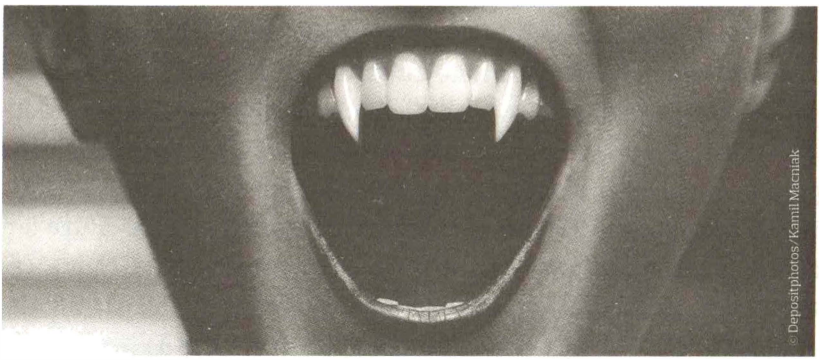

– Eu nu mai pot! oftă Nora, nevastă-mea. Mă duc să beau puțină apă.

Dar abia făcu câțiva pași pe coridorul către bucătărie, că brusc se stinse lumina. Pe tensiunea creată de filmul cu vampiri, numai asta ne mai lipsea.

– Ce se întâmplă? întrebă Gina cu voce tremurândă.

– Pană de curent! i-a răpuns Gigi cu vocea îngroșată ca să pară mai calm. S-o fi ars o siguranță!

În calitate de *pater familias* i-am cerut lui Gigi să ia lanterna și să se ducă să apese butonul siguranței care probabil sărise. Dar vorbele mele au fost întrerupte de un țipăt îmfiorător. Am rămas cu toții ca încremeniți. Am zărit umbra Norei reintrând în odaie și am auzit-o întrebând:

– Cine a țipat? Tu, Gina?

– Nu, mamă. Poate din televizor.

– Dar e stins, proasto!

– Gigi, te plesnesc dacă nu vorbești frumos cu soră-ta, l-a amenințat Nora.

– Atunci, ai țipat tu, Gigi! am intervenit eu.

– Eu?! Eram lângă dumneata. M-ai auzit cumva țipând?

Gina începu să plângă.

– Îmi îngheață sângle în vene!

– Andrei, du-te și schimbă siguranța, că înnebunesc! ordonă Nora.

– Era vorba să se ducă Gigi!

– Nu, nu-l las! Dacă-l atacă cineva? Cine a țipat n-a țipat degeaba.

– Înțeleg! am murmurat eu, încercând să răzbat cu privirea prin întuneric. Mai bine să mă atace pe mine! Dar mă duc. *Virtus in astra tendit, in mortem timor!*

– Uite de ce-i arde lui! Tata face pe Demostene!

Bineînțeles că mă ironiza tot Gigi, dar i-am replicat:

– Pardon! Demostene era grec, nu vorbea latina.

– Grec, arab, evreu, turc, du-te, domnule, odată! m-a rugat Gina.

Am pornit-o, poticnindu-mă de mobilă, dar m-a agățat glasul Norei.

– Unde te duci?

– Nu m-ai trimis să repar siguranța?

– Și pe noi cui ne lași, fără un bărbat?

– Dacă și tata poate fi socotit bărbat...

– Gigi, basta! De fapt, are dreptate băiatul. Mergem cu toții! hotărî Nora.

Și am pornit în șir indian, cu mine în frunte. Am dat de siguranța cu pricina, doar că nu-i sărise niciun buton. Era pur și simplu deșurubată. Am strâns-o la loc și s-a făcut lumină! Familia a răsuflat ușurată. Dar nu pentru multă vreme. Când am întors privirea, am văzut seiful larg deschis. Bani nu lipseau, căci nici nu fuseseră vreodată. Cât despre euro sau dolari, nici atât. Dacă lipsea ceva, era CD-ul cu rezultatele muncii mele îndârjite, după ce nu am pus geană pe geană aproape un an.

5
ÎN CARE MIRON BĂLEANU SOSEȘTE LA „CĂPRIOARA“

Cabana era destul de arătoasă, în ciuda poziției izolate față de stațiunea montană cea mai apropiată. Știam că Istrate Grămescu, cunoscutul finanțist, o pusese la dispoziția lui Andrei Izvoranu pentru ca acesta, pe de-o parte, să-și continue cercetările netulburat de larma orașului. Pe de altă parte, adresa cabanei fiind secretă, îl ferea pe savant de privirile indiscrete ale unor companii specializate în cosmetice. Invenția lui Izvoranu urma să valoreze milioane de euro și trebuia ocrotită de lăcomia unor eventuali concurenți.

Venisem însoțit de comisarul Vintilă Apostolescu, însărcinat cu descoperirea celui care furase CD-ul. La bătaia noastră destul de îndelungată în ușă, ne deschise o fată cu ochii cârpiți de somn. Probabil că o trezisem la o oră mult prea matinală față de cea la care obișnuia să se dea jos din pat. Ne pofti în salon, unde mai aștepta o persoană, una dintre cele a căror înfățișare îl obseda pe Andrei, fostul meu coleg de facultate. Omul, deși încă destul de tânăr, suferea de o calviție aproape totală. Scăfârlia, netedă ca-n palmă, era înconjurată în partea inferioară de o coroniță foarte subțire de păr, ceea ce-l făcea să semene cu mulți dintre

călugării din ecranizarea celebrului roman al lui Umberto Eco, *Numele trandafirului.* Doar că posesorul imensei chelii nu avea tonsura unui călugăr catolic. Îmbrăcat în haine laice, după aerul trist pe care îl arbora se vedea limpede că era mai curând pradă unei suferințe omenești decât cuprins de extazul unui moment de revelație divină.

– Să nu vă închipuiți că veți intra înaintea mea la domnul doctor, avertiză individul.

– Domnul e medic, iar eu comisar de poliție, explică Apostolescu.

– Puteți fi și Papa de la Roma! Eu am venit primul. Îl caut de un an. Ba n-a vrut să mă primească, ba era plecat, ba nu a avut timp. Degeaba! Acum nu mă las! Îl aștept aici și un veac dacă e nevoie.

– Dar cum de l-ați găsit? întrebă comisarul. Adresa nu e secretă?

– Aș! Secret e cui i-am dat eu șpagă să-mi dezvăluie ascunzătoarea.

– Și cui i-ați dat? vru, totuși, să știe comisarul.

– V-am spus. Secret.

– Nouă ar trebui să ne spuneți.

– Păi, tocmai dumneavoastră nu e bine să știți.

– Noi suntem aici pentru o anchetă. Dumneata ce treburi ai cu domnul Izvoranu?

– Ce, nu se vede?

– Nu!

– Hai că jucați teatru. Chiar nu știți?

– Pas!

– Se zice că Izvoranu a descoperit leacul pentru chelie.

– Și vreți să...

– Exact! Mai precis, logodnica mea. Fără păr, a zis că nu mă ia!

– Ar fi păcat! Un băiat atât de arătos!

– Asta zic și eu! Dar ea zice: „Ai văzut ce-a pățit Samson când a rămas fără păr?"

– Care Samson? interveni Apostolescu.

– La Academia de Poliție nu se predă și religia?

– Numai câteva noțiuni generale. Avem însă și specialiști care se ocupă de secte.

– Păi, să te apuci să înveți și dumneata. Așa mi-a spus și Dalila.

– Pardon?

– Logodnica mea... dar și pe a lui Samson o chema la fel. Doar că a lui Samson îl voia fără păr, ca să-și piardă puterea, iar a mea mă vrea cu păr.

– Ca să ai putere! îl completă comisarul cu un aer de savant, deși era clar că habar nu avea de legenda biblică.

– Și ce n-am încercat, continuă chelul să-și plângă frumusețea pierdută. Și ce n-am făcut? M-am frecat cu spirt denaturat, cu gaz lampant, cu o loțiune chinezească garantată. M-a costat o avere și... nimic! Cineva mi-a dat o rețetă cu usturoi. Puteam de la o poștă. Leșinau oamenii în lift când urcau sau coborau cu mine. Aveam o pisică. Ținea mult la mine. Când am început tratamentul cu usturoi, m-a părăsit. Și ce folos? N-a crescut măcar un fir. Te uiți la mine și nu știi care-i capul și care-i genunchiul. Singura mea speranță a rămas Andrei Izvoranu.

Nu-și terminase bine cheliosul fraza, că se deschise ușa cabinetului și dinăuntru se auzi glasul lui Andrei:

– Poftiți, vă rog!

Ne ridicarăm toți trei. Dar suferindul din dragoste înaintă cel mai iute.

– Pardon. V-am spus că eu sunt primul.

Și cu pași grăbiți intră în cabinet.

– Până iese nebunul de la consultație hai să dăm o raită, propuse comisarul.

Primul obiect care ne atrase atenția fu seiful. Ușa era larg deschisă.

– Cred că a fost spart. Văd niște zgârieturi.

– Au fost făcute doar ca să ne deruteze. Nu e treabă de profesionist. Seiful, în opinia mea, a fost deschis cu chei potrivite, mă contrazise comisarul.

Din cabinet se auziră voci.

– Hai la locurile noastre. Cred că s-a și terminat consultația.

Într-adevăr, ieși sărmanul pacient. Dar nu mai era chel! Dimpotrivă! Pe scăfârlie îi crescuse o junglă de păr cârlionțat și blond ca spicele de grâu. Comisarul și cu mine îl privirăm cu gura căscată.

– Cuuum? Te-ai și vindecat? se bâlbâi polițistul.

– Vindecat pe dracu'... Asta-i o perucă, mi-a ales-o Dalila. Nu mă poate suporta fără păr deloc.

– Și Izvoranu ce zice?

– Că n-are autorizație pentru tratament pe oameni, numai pe șoareci. Șoareci cu chelie? Pe urmă a întors-o că nici nu are cantitatea necesară. Dar nu mă las, mai vin eu pe aici. Salutare!

Cu micul meu telefon mobil care și fotografia, surprinsesem chipul nefericitului logodnic cu și fără perucă. Poate avea să ajute la anchetă. De altfel, îmi propusesem să imortalizez tot ce mi se va părea deosebit în timpul petrecut în cabana unde eram sortit să fiu tutore. Comisarul n-așteptă să plece pacientul, că și bătu la ușa cabinetului. Andrei deschise ușa.

– Dumneavoastră de ce suferiți?

– Eu? De ce să sufăr? se miră polițistul.

– Tot pentru chelie?

– N-am destul păr? Vi se pare că sunt chel?

– Și atunci, pentru ce ați venit la mine?

– Păi, sunt de la poliție. Dumneavoastră ne-ți solicitat!

– Eu? Nu-mi amintesc.

– De fapt, la telefon era o voce de femeie. Zicea ceva de un seif spart și de o invenție furată. Vorbea în numele dumneavoastră.

– Ah! Da, sunt atât de distrat, o fi sunat nevastă-mea. Eu am rugat-o.

– Pe drum m-am întâlnit cu dumnealui.

Comisarul mă arătă pe mine care rămăsesem mai în spate.

– Miron! mă descoperi bucuros Andrei. Ai venit!

– Păi, tu m-ai chemat!

– Nu credeam că ai să renunți la viața ta comodă ca să te apuci de o treabă care nu-ți este pe plac.

– Pentru asta sunt prietenii.

– Cum să-ți mulțumesc? Mâine plec.

– Cum? Nu stați până terminăm ancheta? se miră comisarul.

– Nu, biletele sunt plătite, iar altă cursă pentru Noua Caledonie am abia peste două săptămâni.

– Și cu discul pierdut?

– Am să-l refac! Deocamdată important e să prind șarpele. E tocmai sezonul în care îl pot găsi mai ușor.

Comisarul îl privea stupefiat.

– Spuneți-mi, totuși, bănuiți pe cineva din casă?

– Din casă? Imposibil! Nu sunt decât eu și familia: nevasta și cei doi copii. Și eram toți împreună. Urmăream un vampir.

– Adică mai era în casă și un vampir?

– Era și nu era!

– Nu înțeleg.

– La televizor!

– Un film?

– Dar ce credeați că urmăream?

– De, știu și eu... Aici, în casă, nu mă mai miră nimic. Spuneți-mi, mai e cineva interesat de invenția dumneavoastră?

– Dacă nu socotim mulțimea celor fără păr, deși acum văd că e *en vogue*, ar fi numeroasele companii de cosmetice din țară și din afară.

– Aveți bănuieli?

– Jurgen Bauer?

– Iertați-mă, dar cine e Jurgen Bauer?

– Un chimist celebru. Mă rog, laureat al Premiului Nobel.

– Noi mai mult cu etnobotanicele, cu traficanții de fiare vechi.

– Știm cu toții: Siguranță și încredere!

– Vedeți? Dumneavoastră nu știți cine e Nuțu Cămătaru, noi nu știm cine e Jurgen Bauer. Oricum, credeți că el v-ar fi putut ciordi... vreau să spun sustras, descoperirea.

– Nici gând! De altfel, a și murit!

– Păcat! Aveam deja un suspect!

– Dar în ultimul email îmi sugera că o mulțime de laboratoare întreprind cercetări și că ar da orice să pună mâna pe invenția mea.

– Statul român nu s-a interesat de invenție?

– Când m-am adresat organelor în drept, mi s-a răspuns că există probleme mult mai importante decât chelia. Dacă nu era domnul Grămescu, aș fi renunțat.

– Cine e domnul Grămescu?

– Sponsorul meu. Are o fabrică de cosmetice.

– Și CD-ul ce conține?

– Formula, adică o parte. Eventualul proces de fabricație. Nu e simplu deloc. Cred că hoțul speră să obțină și restul.

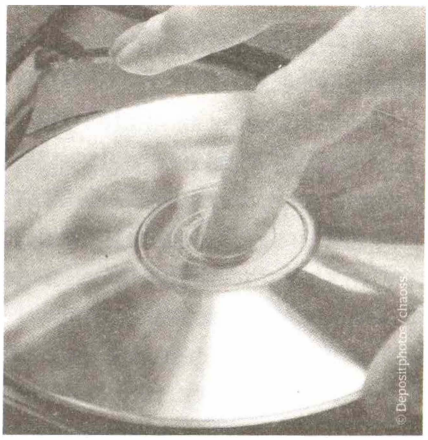

– Înțeleg însă că și dumneavoastră aveți nevoie de această primă parte.

– Fără asta, sunt ca mort!

– Atunci vă rugăm să preluăm noi cercetările de rigoare.

– Vă pricepeți la biochimie?

– Câteodată ne pricepem să prindem hoți. Putem vorbi cu doamna?

– Doar nu credeți că ea...

– Nu! Dar am dori să știm ce a observat în momentul când s-a produs furtul. Și dumneaei, și ceilalți membri ai familiei.

– Imediat!

6
ÎN CARE FACEM CUNOȘTINȚĂ CU UN ALT MEMBRU AL FAMILIEI IZVORANU

Andrei ieși din odaie și după câteva clipe se întoarse cu soția. Nora era o femeie încă frumoasă, în ciuda faptului că avea doi copii mari. De statură mijocie, cu un păr castaniu bogat și strălucitor, avea ochi verzi în care se citea o oarecare maliție zitate greu de ascuns. De astă dată părea însă emoționată, ceea ce nu-l impresionă prea mult pe comisar. Lăsându-l în urmă pe Andrei, se apropie de polițist.

– Sunt Nora Izvoranu.

– Sărut mâna, doamnă. Sunt comisarul Vintilă Apostolescu, iar dumnealui e...

– Știu... Colegul lui Andrei! Va locui la noi pe timpul cât va lipsi soțul meu. Va fi un fel de tutore al familiei, sper să nu exagereze în acest rol. Fiți bine venit, domnule Băleanu!

– Fiți fără grijă, doamnă! Am acceptat rolul de așa-zis tutore numai fiindcă a insistat Andrei. Nu voi avea niciun fel de prerogativă specială.

– Așa vreau să sper!

Comisarul ne întrerupse dialogul, care risca să se prelungească.

– Vă rog să trecem la chestiunea pentru care sunt eu aici. Doamnă, aș dori să ne vorbiți despre invenția soțului dumneavoastră.

– A zburat cu tot cu milioanele pe care le-am fi obținut de pe urma ei. De douăzeci de ani, Izvoranu mă omoară cu latina și cu leacul împotriva cheliei. Leacul nu mai e și ne-am pricopsit numai cu latina.

– Cine credeți că ar fi fost interesat să-l fure?

– Asta mă întreb și eu! Nu vedeți că la televizor ne bombardează cu tot soiul de reclame: „Pentru un păr sănătos, frumos și lucios, folosiți numai șamponul cutare"; „Vreți să scăpați de mătreață. Cumpărați loțiunea aia sau aialaltă, făcută din planta cea mai cea, cu extrasul cel mai cel". Cine mai are nevoie de încă o apă de ploaie ca astea? Te omoară concurența, domnule! Trebuia să inventeze altceva.

– Ce anume?

– O pastilă pe care o pui într-o scrumieră, îi dai foc și, cum arde ea mocnit, încălzește toată casa și nu-ți mai pasă de prețul gigacaloriei. Câți oameni nu l-ar binecuvânta pentru invenția asta!

Andrei tăcea și asculta jenat. Comisarul se gândi să-i sară în ajutor:

– Dar soțul dumneavoastră e biolog.

– N-avea decât să-și aleagă altă meserie! Sau chiar ca biolog putea să inventeze ceva într-adevăr folositor. De pildă, o pastilă pentru slăbit. Uite, eu mă chinui de nu știu când să slăbesc. Zice să nu mănânc. Mersi, asta știu și eu, fără să fiu inventator! Mă rog, nu mănânci azi, nu mănânci mâine, dar și postul ăsta cât poate ține?

– Până ce dai jos câteva kilograme, raționă just comisarul.

– Dar de ce nu? O pastilă cu ajutorul căreia să poți mânca oricât și tot să slăbești? Asta da! Asta zic și eu invenție!

– Deci considerați că leacul împotriva cheliei nu e bun de nimic!

– N-am zis chiar așa! Dar aș vrea să-l văd și eu!

– Cum? Nu l-ați văzut?

– Câteva picături pe fundul unei fiole. Ține morțiș că pentru o cantitate mai mare are nevoie de niște șerpi aduși de la dracu'-n praznic. De parcă aici n-am avea destui șerpi. Dar așa suntem noi, românii, ne place numai ce vine de afară.

Izvoranu încercă să protesteze, dar am simțit eu nevoia să-i sar în ajutor:

– Am înțeles că este vorba de un șarpe special.

– Fleacuri! îmi califică Nora intervenția. Face la fel ca ăia care se dau în vânt după whisky, de parcă țuica n-ar fi bună! Și nici nu miroase a ploșnițe. Eu i-am spus: inventează, omule, ceva care să ne aducă și niște parale, nu numai o amărâtă de leafă. El, nu și nu. Că vrea să rămână sărac. *Pauperiritas sapientia sortita est.*

– Cum, doamnă, și dumneavoastră vorbiți latina? se miră comisarul.

– De la el m-am contaminat, se strâmbă Nora, aruncându-i o privire ucigașă lui Andrei, care continua să tacă mâlc.

– Și ce mi-ați spus în latină? întrebă Apostolescu.

– Cică sărăcia a dus omul la înțelepciune. Pe dracu'! Dacă eram așa înțelepți, aveam mașină și nu mergeam cu autobuzul! El nu. Că și papa Paul mergea cu autobuzul și de aia a ajuns papă. A fost la noi și un savant străin...

– Bauer!

– Posibil, că eu nu știu germana. Acum vreau să mă apuc de engleză. Mi-am găsit și un profesor. Și ce nu i-a promis?

– Profesorul?

– Da!

– De engleză?

– Nu! Celălalt, neamțul. I-a zis că-i face laborator, doar să vină la ei. C-o să-l umple de bani. Dar prostul meu o ține una și bună: „eu aici m-am născut, aici vreau să lucrez!" O spune în latină bineînțeles, dar traducerea asta e!

– Doamnă, vă rog, să lăsăm un pic latina, povestiți-mi mai bine ce s-a întâmplat în noaptea furtului.

– Păi, să vedeți cum a fost: noi ne uitam la un film și Andrei, bărbatu-meu, nu credea că Agripina a fost mușcată de un vampir.

– Cine-i Agripina?

– Verișoară-mea! O fată tare cuminte... Într-o noapte, așa, prin aprilie...

Eu urmăream admirativ răbdarea îngerească de care dădea dovadă Vintilă Apostolescu, suportând potopul de cuvinte al doamnei Izvoranu. Dar iată că și el își ieși, totuși, din fire:

– Eu v-am întrebat ce s-a întâmplat în noaptea cu furtul, nu în aprilie cu Agripina sau cum o cheamă.

– Asta și fac! Ei, și după ce ne-am contrazis în legătură cu Agripina...

– Iar o pomeniți pe Agripina?

– Da, fiindcă e o întâmplare adevărată, care s-a întâmplat la Căciulata, că sărmana suferă de bilă. Ca și mine. Ați fost vreodată la Căciulata?

– Nu! răbufni comisarul.

– Să vă duceți neapărat! Chiar dacă nu sunteți bolnav. Ce excursii se fac acolo! La Mănăstirea Cozia, unde e îngropat Mircea cel Bătrân. Probabil că și el suferea de bilă că, altfel, de ce l-ar fi îngropat tocmai acolo, nu?

– Nu știu, doamnă! Întrebați-l pe Răzvan Theodorescu! El e istoric. Eu nu! Eu sunt polițist și vreau să aflu ce s-a petrecut în noaptea furtului. Nu vreau să știu nici de ce boli a suferit Mircea cel Bătrân și nici cum a fost mușcată Agripina. Mă interesează numai noaptea furtului. Am înțeles că toată familia se uita la televizor.

– Un film foarte frumos.

– Cu vampiri.

– Dacă știți, de ce mă mai întrebați?

– Filmul l-am văzut și eu.

– Tot cu familia?

– Tot!

– Ei bine, când s-o muște și el mai cu nesaț, ca s-o facă și pe ea vampiroaică, eu n-am mai suportat de emoție și m-am dus să beau puțină apă. Tocmai atunci, tam-nisam, s-au stins și lumina, și televizorul... poate-mi povestiți ce s-a întâmplat mai departe, că noi n-am văzut.

– Ce să vă povestesc?

– Filmul. Că nu știu cum s-a terminat.

– Bine! Vă povestesc după ce-mi istorisiți despre furt.

– N-a fost mare lucru. Un țipăt și o bufnitură.

– Țipătul de ce gen era?

– Ambigen.

– Cum adică?

– Un țipăt, două țipete.

– Da, din punct de vedere gramatical. Acum li se spune „neutre".

– Eu la școală am învățat „ambigen".

– Mă rog. Dar cum vi s-a părut țipătul, de bărbat sau de femeie?

– Tot ambigen. Adică neutru. Dar, dacă vreți să aflați părerea mea, a țipat Andrei.

– De ce?

– De frică! Să nu meargă singur să schimbe siguranța. Așa ne-a convins să mergem cu toții. Și nici n-a fost nevoie de mare lucru. Că era numai puțin deșurubată.

– Deci ziceți că a țipat domnul Izvoranu.

– Eu? protestă în fine Andrei.

– Da, tu! Și ca să ne derutezi ți-ai prefăcut glasul într-unul de femeie!

Sătul de câte auzise și considerând că nu va afla nimic în plus de la Nora, comisarul o lăsă să plece. Ea se îndreptă demnă spre ușă, fără să știe că mobilul meu își făcuse datoria, îmbogățindu-mi colecția de fotografii cu câteva din instantaneele lui Andrei și ale soției sale.

7
NOI MARTORI AI NOPȚII DE GROAZĂ

Comisarul își exprimă dorința de a discuta și cu alte persoane care fuseseră de față în noaptea furtului.

– De acord, acceptă imediat Andrei. Cu cine ați dori să începeți?

– Ar fi bine să vorbim și cu fiica dumneavoastră, propuse comisarul.

– Desigur, răpunse Izvoranu amabil. O chem imediat: Gina! Giiina!

A doua oară chemarea fu mai puternică. Dar cum nici de astă dată nu se auzi niciun răspuns, Andrei trase aer în piept și scoase un strigăt care l-ar fi putut concura pe Tarzan, zburând din liană în liană. „Giiiina!" Nimic. Aceeași tăcere.

– Poate doarme și nu te aude. Să mergem în camera ei.

Am urcat la etajul superior al camerei. Andrei bătu la o ușă. Dinăuntru răspunse un glas de fată:

– Da. Cine e?

– Eu, tata. Dar nu sunt singur.

– Cu cine mai ești?

– Cu un domn comisar și cu un coleg de facultate.

– La orele astea?

– E aproape prânz. Domnul comisar se interesează de furtul compact discului.

– Un moment, să mă îmbrac!

© Depositphotos/Stanislav Stasyuk

Așteptăm răbdători. În sfârșit, intrăm. Era încăperea simplă a unei eleve de curs superior. Două postere pe pereți: unul cu Brad Pitt, cel de-al doilea cu Johnny Depp. Un pat îngust, o măsuță de scris, folosită și ca masă de toaletă, pentru că era prevăzută cu o oglindă ce avea instalată în partea superioară un tub de neon, un scaun, un fotoliu, un dulap nu prea mare pentru haine, pe jos un covor care

cunoscuse și zile mai bune. Cam asta era tot. Ba nu. Pe fotoliu era așternută o pătură groasă de o culoare nedefinită, mai ales din cauza prafului, arătând că nu mai fusese scuturată de o vreme destul de îndelungată și care fusese aruncată în grabă peste fotoliu, probabil pentru a ascunde alte ravagii ale tapițeriei.

De cum ne văzu în odaie, Gina întinse mâinile către comisar, spunându-i:

-Poftim, puneți-mi cătușele. Eu sunt autoarea furtului.

Apostolescu zâmbi blând.

– Domnișoară, eu nu sunt acum aici ca să arestez pe cineva. Vreau doar să lămuresc cele întâmplate.

– Și dumnealui ce caută? întrebă fata, arătând spre mine.

– E un bun prieten de-ai mei și coleg de facultate, îi răspunse Andrei.

– Serios? Pe vremea când erai student ai avut și prieteni? își luă Gina tatăl peste picior.

– Închipuiește-ți! E un prieten atât de bun, încât a acceptat să stea cu voi cât timp o să lipsesc eu.

– Cred de pe acum că o să regrete!

Într-adevăr, zâmbetul ironic al Ginei nu-mi prevedea o ședere foarte plăcută. Poate ar fi trebuit să mă întorc la București chiar în acea clipă.

– De ce stăm în picioare? Să luăm loc! ne îmbie Andrei. Cred că domnul comisar nu dorește ca eu să asist la convorbire. De altfel, ar trebui să mă ocup un pic de bagaje.

– Desigur. Putem discuta cu domnișoara și în absența dumneavoastră. Apoi adresându-mi-se, adaugă: Pe dumneavoastră chiar vă rog să rămâneți și să asistați în calitate de martor.

[...]

*(Citiți continuarea pe **www.cpsfa.ro**)*

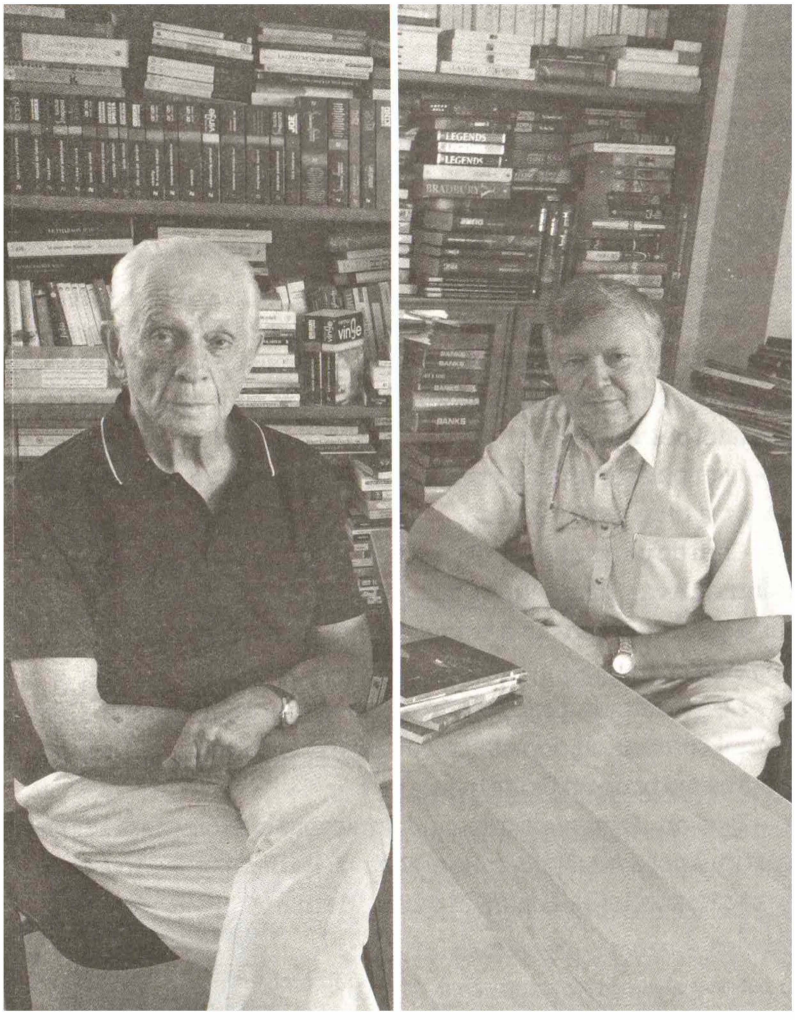
LEGENDS
LEGENDS
BRADBURY
BANKS
BANKS
BANKS

„SUNT UN OPTIMIST CARE, POATE NAIV, PREVEDE LUMII UN VIITOR MAI LUMINOS“

Octavian Sava în dialog cu Alexandru Mironov

Domnule Octavian Sava, venim amândoi din Televiziune, dar din „albii" diferite. Punctul de joncțiune este situat în timp cam acum 58 de ani, când Domnia Voastră îi ofereați lui Adrian Rogoz povestirea Meteoritul de aur, *iar eu, elev de gimnaziu, am înfulecat-o pe nerăsuflate. Dincolo de splendida poveste a covorașului cumpărat pe banii câștigați pe* Meteorit..., *ce altceva ne-ați mai dezvălui din primii pași pe care îi făcea cultura românească în science fiction, dar și din peisajul cultural al vremii?*

Era curând după război. Urmând secetei firești din timpul sângeroaselor lupte, căci *inter arma silent musae*, s-a produs o explozie de traduceri din literatura de calitate, mai ales clasici străini. Prin volume frumos legate, din care biblioteca mea s-a înfruptat din plin, am făcut cunoștință cu opera unor nume de care auzisem vag în liceu. Unii maeștri autohtoni publicau romane fluviu, greu de digerat. Mă refer la interminabilul *Desculț* al lui Zaharia Stancu și la nu mult mai scurtul roman al îndrăgitului meu scriitor Camil Petrescu, *Un om între oameni*, care cu această interminabilă lucrare își sacrificase

superba piesă *Danton*. Cam tot pe-atunci, Mihai Beniuc mă făcea să regret ale sale *Cântece de pierzanie*, ca să-mi ofere romanul *Pe muche de cuțit*, din care, mărturisesc, mi-a fost imposibil să depășesc pagina a treia. Deși teziste, dar bine scrise, ținând seama și de vârsta autorului, cărțile lui Titus Popovici, *Setea* și *Străinul*, ca și *Cronica de familie* a lui Petru Dimitriu, mai târziu romanele lui Marin Preda au fost petele de lumină care m-au convins că nu e cazul să mă îndepărtez de lectura contemporanilor autohtoni. În ceea ce privește teatrul, mă sufoca pletora de așa-zise piese proletcultiste, cu dialoguri veștede, limbi de lemn, acțiuni plicticoase și incredibile, iar ca exemplu aș cita operele lui Mihail Davidoglu, pe care, în schimb, critica le ridica în slăvi, dându-le ca exemple foarte demne de urmat. La așa piese, așa critică. Slavă Domnului, n-am urmat exemplul la care am fost îmbiat stăruitor. Pe de altă parte, am râs în hohote la comediile lui Aurel Baranga (repudiate pe nedrept azi), mi-au dat prilej de emoție și meditație dramele lui Horia Lovinescu, în special *Citadela sfărâmată* și *Prin deșertul de cenușă*, dar mai puțin *Hanul de la răscrucruce*, pe care am considerat-o *ciupită* după *Potopul* de H. Bergher, piesă adaptată de Mihail Sebastian. Din literatura SF îl citisem de mult pe Jules Verne, mă delectasem cu *Năvălitorii din stele* (titlu sub care apăruse încă înainte de 1940 romanul lui H.G. Wells *Războiul lumilor*). Autori români de gen nu prea citisem, în afara unei cărți de Felix Aderca despre orașe submarine. Cam puțin! Dar eram burdușit de cărți de călătorii și de aventuri exotice. Îl devorasem pe Karl May, urmărind cu sufletul la gură peripețiile lui Old Shatterhand, nu numai printre indienii din America, dar și printre băștinașii Africii. Tot în jungla africană, alături de savantul Paturel, creația lui Arnold Galopin, m-am străduit să prind mult căutatul fluture „bombix trigonocefal". Și, în sfârșit, am făcut ocolul pământului cu Sven Hedin. De fapt, cinstit vorbind, am citit pe nerăsuflate cărți de toate genurile. Dar haosul din mintea mea, rezultat al lecturilor masive, dar aleatorii, l-am ordonat abia când, după ce am întrerupt studiile medicale, am urmat Facultatea de Litere. Eram deja redactor-șef

adjunct la Radio-Redacția culturală și nu puteam să mă fac de râs ca student. Am învățat pe rupte. Dar la Examenul de Stat, după ce răspunsesem la toate întrebările, profesorul G.C. Niculescu m-a întrebat brusc ce a făcut Ion Heliade-Rădulescu la 1830. Degeaba am răspuns eu că pregătea tipărirea Regulamentului Organic, profesorul a clătinat nemulțumit din cap. În fața tăcerii mele, mi-a sugerat: „o traducere". Atunci am văzut cu ochii memoriei pagina din *Istoria literaturii române* a lui G. Călinescu, în care era reprodusă coperta traducerii versurilor lui Lamartine. Am răspuns cu o dicție perfectă: „Heliade a tradus niște versuri celebre, dar, neștiind probabil exact cum îl cheamă pe autor, a ortografiat *A. DE LA MARTINE*". Răspunsul era corect, dar, fiindcă n-am știut imediat ce a făcut Heliade la 1830, profesorul mi-a scăzut un punct și am absolvit cu media 9,50.

Ne-am reîntâlnit într-un recent interviu de televiziune și totodată v-ați întâlnit față în față în premieră cu fandomul SF. Cum vi s-au părut grupul de fani, la Bookfest 2013 și la întâlnirea de la „Boema"?

Am participat la Bookfest 2013 cu prilejul lansării interesantei dumneavoastră cărți, *Lumea-după-Google*. Am fost profund emoționat când numeroasa asistență, formată mai ales din tineri, a râs cu poftă pe parcursul scurtului meu *speech*, ceea ce mi-a gâdilat orgoliul de umorist, iar la urmă, când a izbucnit în aplauze, m-a săltat în al nouălea cer, stârnindu-mi și mai abitir pofta de a scrie încă o povestire SF, cea din acest număr al revistei. La manifestarea de la cafeneaua Boema am fost impresionat de erudiția cu care vorbitorii au citat importante lucrări SF și altele *horror*. Asta, cu toate că nefiind un amator de literatură sau film aparținând celui de-al doilea gen, din fire sunt un optimist care, poate naiv, prevede lumii un viitor mai luminos. În ceea ce privește momentul plecării mele, însoțit de aplauzele participanților la manifestare, tot în majoritate tineri, m-a făcut să nu fiu sigur dacă mă aflu în realitate sau într-un plăcut SF.

Vi se pare că știința și cultura (în sensul clasic) își dau acum mâna mai abitir decât acum o jumătate de veac?

Fără îndoială, în jumătatea de veac pe care am parcurs-o știința a făcut pași enormi. Se scrie la fel de mult, dar e mult mai greu de tipărit. Editurile s-au săturat să meargă în pierdere. Pentru că se citește mai puțin și implicit sunt mai puțini cumpărători. În schimb, deși nici ziare nu se prea cumpără, oamenii sunt mai informați, chiar în domeniul cultural. Litera tipărită și chiar cinematograful au fost înlocuite de televizor și de computer.

Cum pot intra în aceeași piele personajele din Meteoritul de aur, Nota zero la purtare *și* Echipajul Val-Vârtej? *Nu vi se pare un veritabil fenomen SF?*

Explicația stă în respectul și încrederea pe care le am în puterea științei. În toate lucrările enumerate există o problemă sau un personaj direct legat de știință. În *Meteoritul de aur* descriu o întreagă populație și chiar o faună care suferă mutațiile provocate de o radiație atomică. În *Nota zero la purtare*, piesă scrisă cu prietenul și colegul meu Virgil Stoenescu, unul dintre personajele principale este astronom amator. În primul meu film, *Post-restant*, eroul scenariului este inventator. Deși au un ton parodic, *Aventurile Echipajului Val-Vârtej* se pot înscrie în genul SF. Iar prin prezența savantului Paganel și a profesorului Lapsus se ofereau și numeroase cunoștințe științifice.

„Desenați-ni-i", vă rog, pe Adrian Rogoz, Vladimir Colin, Sergiu Fărcășanu, I.M. Ștefan, Camil Baciu, Radu Nor, Ion Hobana așa cum i-ați cunoscut.

Nu i-am prea cunoscut, decât din vedere, exceptându-l pe Ion Hobana, cu care am avut chiar relații de prietenie. Era un om deosebit de cald și politicos. Își ținea totdeauna cuvântul, într-o perioadă când abundau oamenii lunecoși, în care nu te puteai încrede. Chiar când a avut o muncă de mare răspundere în Uniunea Scriitorilor,

Ion Hobana a rămas același om modest și prietenos, foarte serios în tot, fie că era vorba de scris, fie de sarcini obștești.

Cum era Radio România în anii '50- '60, cum a pornit Televiziunea Română în celebra curte de pe Strada Molière?

Nu pot să mă laud că am participat chiar la nașterea Radioului, nefiind coleg nici cu Marconi și nici cu Popov, despre care, chiar dacă nu-i recunoaștem toate meritele pe care i le acordă savanții sovietici, ne obligă prestigiosul *Larousse* să afirmăm că este descoperitorul antenei. Nu, nu am fost contemporanul lor. Și totuși, când m-am angajat reporter la Radiodifuziunea Română, actuala clădire a Radioului nu exista. Vechea clădire fusese bombardată. Era în picioare doar micuța clădire care mai stă și azi lângă uriașul de lângă ea. De acolo se transmiteau doar știrile. Restul emisiunilor se transmiteau din clădirea Liceului Sf. Sava, unde se improvizase un studio de radio. Acolo s-a difuzat în premieră un serial, primul serial radiofonic românesc, o dramatizare după romanul lui Alphonse Daudet, *Tartarin din Tarascon.* Actorii jucau și cântau pe viu și erau înregistrați – pentru reluare – din emisie. Distribuția era formidabilă: Radu Beligan, Jules Cazaban, Nicolae Gărdescu, Marcel Anghelescu, Ion Lucian, Nineta Gusti etc. Un arheolog al Radioului, că nu pot să-i spun altfel, scotocind prin fonotecă, a găsit înregistrarea acestui serial din 1955. S-a găsit cineva, doamna Lavinia Trifan Pop, să folosească scenariul meu pentru a realiza o povestire pe benzi desenate. Editura Radio a publicat anul trecut o superbă carte pentru copii, însoțită de un CD cu vocile originale ale interpreților. Mi-au plătit și niște drepturi de autor: 5 cărți gratis. La TVR, istoria s-a cam repetat. Când am scris scenariul la *Val-Vârtej,* clădirea nu exista. Îi citeam textul lui Andrei Covrig, redactor-șef al emisiunilor pentru copii, sub celebrul dud din curtea studioului de pe Strada Molière. Se întâmpla prin 1963. Exclam și eu ca Villon: *Où sont les neiges d'antan?*

coord. MAX BROCKMAN
ŞTIINŢA VIITORULUI/01

traducere din limba engleză de Vasile Mitu

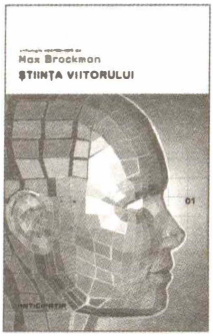

„Ştiinţa viitorului dezvăluie un secret minunat pe care noi, oamenii de ştiinţă, l-am ţinut ascuns până acum: în cluda isteriei care anunţă că noua tehnologie va distruge generaţia următoare, câmpul ştiinţei este inundat de un val de noi talente, care-i umilesc pe seniori… În această carte găsim o comoară de idei incitante, care ne vor face să renunţăm la prejudecăţile despre vârstă, sex, rasă şi la clişeele prezente azi în felul în care e percepută ştiinţa."

STEVEN PINKER

Personalităţi din lumea ştiinţei dezvăluie progresul şi cercetările făcute într-o varietate de domenii, de la neuroştiinţă la psihologia evoluţiei, de la demografie la oceanografie.

coord. HENRY GEE
ANTOLOGIA VIITORULUI/02

traducere din limba engleză de Ana-Veronica Mircea, Alexandra Popescu, Magda Xenofont, Silviu Genescu, Gabriel Stoian

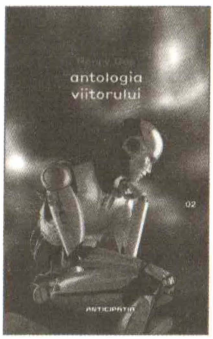

100 de povestiri despre viitor şi cum ar putea arăta el. Arthur C. Clarke, Frederik Pohl, Cory Doctorow, Greg Bear, Vernor Vinge, Rudy Rucker şi mulţi alţii îşi imaginează lumile care vor veni.

100 de speculaţii într-o antologie în care abordarea literară coabitează cu cea ştiinţifică, creând perspective halucinante asupra viitorului.

100 de texte pline de idei – ficţiuni, articole de presă sau mici studii ştiinţifice – au fost alese din paginile cunoscutei reviste de ştiinţă *Nature* şi strânse într-un volum care a fascinat milioane de cititori.

VLADIMIR PIŠTALO
TESLA, PORTRET ÎNTRE MĂŞTI/03

traducere din limba sârbă de Mariana Ştefănescu

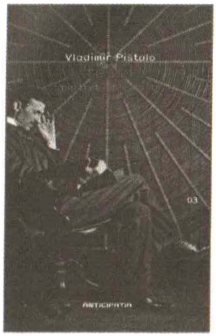

„Părul Gorgonei izbucni în flăcări: Tesla pompa în sol curent electric de o sută de ori mai puternic decât fulgerul. Pământul se cutremură blând. Oscilaţiile se propagară pe toată planeta, în cercuri concentrice, legându-se ca într-un nod de cravată la capătul celălalt – între insulele franceze din Amsterdam şi Saint-Pol-sur-Mer.
Pământul era o pisică mare.
Acum ştia cine o mângâie.
Pământul zvâcnea."

VLADIMIR PIŠTALO

„Vladimir Pištalo escaladează înălţimile monolitice ale savantului Tesla, insuflându-i acel spirit de desperados, de trăitor extaziat în faţa miracolelor Lumii şi progresului, spre disperarea tatălui său, preotul Milutin Tesla, pentru care raţionamentele trebuiau să vină prin credinţă."

MARIANA ŞTEFĂNESCU

ALEXANDRU MIRONOV
LUMEA-DUPĂ-GOOGLE/04

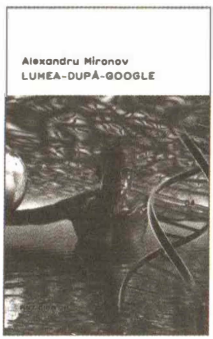

Din ce este alcătuit Universul? • Care este baza biologică a conştiinţei? • De ce au oamenii atât de puţine gene în cei 46 de cromozomi? • Vor fi vreodată unificate legile fizicii? • Cât de lungă poate fi viaţa omului? • Ce controlează regenerarea organelor? • Cum este posibil ca o celulă a pielii să se transforme în celulă nervoasă? • Cum e posibil ca o singură celulă somatică să se transforme într-o întreagă plantă? • Ce se află în centrul Pământului? • Suntem singuri în Univers? • Cum şi când a apărut viaţa pe Terra? • Ce determină diversitatea speciilor? • Cum sunt stocate amintirile şi cum le accesăm? • Cum putem integra datele pe care ni le oferă biologia? • Care sunt limitele computerului convenţional? • Cât de imuabile sunt principiile mecanicii cuantice? • Se va putea realiza un vaccin anti-HIV în viitorul imediat? • Cât de mult se va încălzi clima? • Când şi cu ce vom înlocui petrolul? • S-a înşelat oare Malthus?...

EUROPEAN RESEARCHERS' NIGHT

NOAPTEA CERCETĂTORILOR 2013

CONCURS: LABORATORUL ANULUI

Află mai multe informații pe
www.noapteacercetatorilor.eu

Fii la curent cu noutățile din concurs
dând like paginii de facebook
www.facebook.com/ResearchersNightRomania

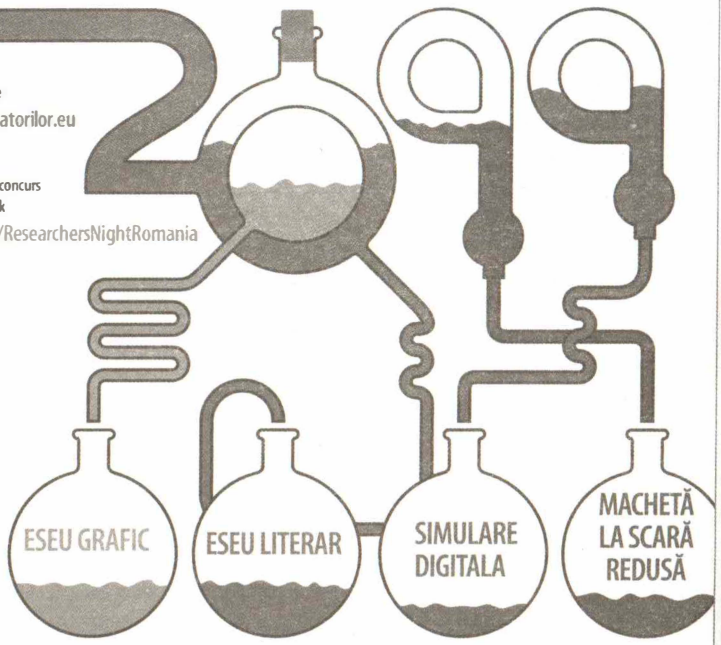

Intră în concurs și arată-ne cum îți imaginezi un laborator din viitor

Premii educaționale oferite de
ANTICIPAȚIA
parte a grupului Nemira

by TARGET

8/2013/CPSFA09/serie nouă

Paul di Filippo
FEMAVILLE 29

„Lumina soarelui de după-amiază târzie cădea pieziș peste harta Djamalei, în timp ce micuții începeau să se aranjeze pentru a se întoarce în tabără. Stând pe un scaun pliant de împrumut, urmărind siluetele mici, prăfuite în aur și mișcându-se pe poteci excentrice, mintea mea a început să plutească prin zone lipsite de cuvinte. Povara propriului corp părea să se disipeze. În clipa aceea orașul Djamala a început să capete o realitate difuză, iar clădirile translucide se ridicau spre cer. Minarete neclare, stadioane, piloni..."

Oliviu Crâznic
ÎNTRE KRIEGBOURG ȘI UTOPIA

„Deopotrivă atenționare și satiră, joc literar și experiment intelectual, proiecție logică și paradox, arhitectură ideatică și poveste a rigorii, *Cuadratura cercului* (ca întreaga operă a lui Gheorghe Săsărman, de altfel) își dovedește fără dificultate valoarea pentru literatura română."

Octavian Sava
DACĂ SAMSON N-AR FI ÎNTÂLNIT-O...

„Ei bine, legenda lui Samson nu-mi dă pace. Forța pe care i-o da părul, viteza cu care pletele i-au crescut la loc, după ce îi fuseseră tăiate de filisteni, cărora Dalila le vânduse secretul puterii soțului ei, în opinia mea, s-ar datora mușcăturii șarpelui pe care îl caut. Samson a fost al treilea judecător dintre cei care s-au succedat la conducerea poporului evreu timp de 175 de ani, cam între anii 1200 și 1025 î.Hr."

cpsfa.ro
anticipație

Pret 9.90 lei
9 899090 000011

COLECȚIA DE POVESTIRI SF NR. 9